

Malmköping - Flen

Grinda 2:9, Malma-Lundby 1:21, Talja 1:8 mfl. Flens kommun,
Södermanlands län. Arkeologisk utredning.

Ingeborg Svensson

Malmköping - Flen

Grinda 2:9, Malma-Lundby 1:21, Talja 1:8 mfl. Flens kommun,
Södermanlands län. Arkeologisk utredning.

Ingeborg Svensson

Sammanfattning

Sörmlands Arkeologi AB har under perioderna 2-3 oktober och 13-15 november år 2018 genomfört en arkeologisk utredning. Utredningen genomfördes med anledning av att Sörmlands Vatten och Avfall planerar att bygga ut VA nätet mellan Malmköping och Flen i Flens kommun, Södermanlands län. Syftet med utredningen var att fastställa om det fanns idag okända fornlämningar som kan komma att beröras av arbetsföretaget.

Inom utredningskorridoren påträffades en fornlämning i form av en lägenhetsbebyggelse. Lämningen består bland annat av ett par husgrunder, vilka utgör spåren efter det tidigare soldattorpet Källstugan (Rosenbergs Rytartorp). I övrigt framkom två enstaka fynd i form av ett keramikfragment och en tvåreggad yxa av bergart, den senare typologiskt daterad till mellanneolitikum B. Fyndplatserna bedömdes som övriga kulturhistoriska lämningar. Därutöver iaktogs ett gränsmärke och en hägnad i form av en stenmur i anslutning till utredningsområdet, vilka även de har bedömts som övriga kulturhistoriska lämningar. En sedan tidigare registrerad lägenhetsbebyggelse (L1984:4152/Lilla Malma 95:1) kunde varken bekräftas i fält eller genom kart- och arkivstudier, varför den antikvariska bedömningen ändrades till uppgift om lämning.

Rapporten kan laddas ned via
www.sormlandsarkeologi.se

eller beställas från

Sörmlands Arkeologi AB
Tideliusgatan 37
118 69 Stockholm

mail@sormlandsarkeologi.se

Grafisk form och layout: Lars Norberg
Kart- och ritmaterial: Ingeborg Svensson
Omslagsfoto: Runstenen U692 på Oknö i Mälaren.

© Sörmlands Arkeologi AB
Nyköping 2019

Innehåll

Sammanfattning 2

Utgångspunkt 5

Syfte & metod 5

Syfte

Metod

Topografi & kulturmiljö 5

Resultat 8

Resultattabell

Objekt

Referenser 15

Arkiv

Administrativa uppgifter 16

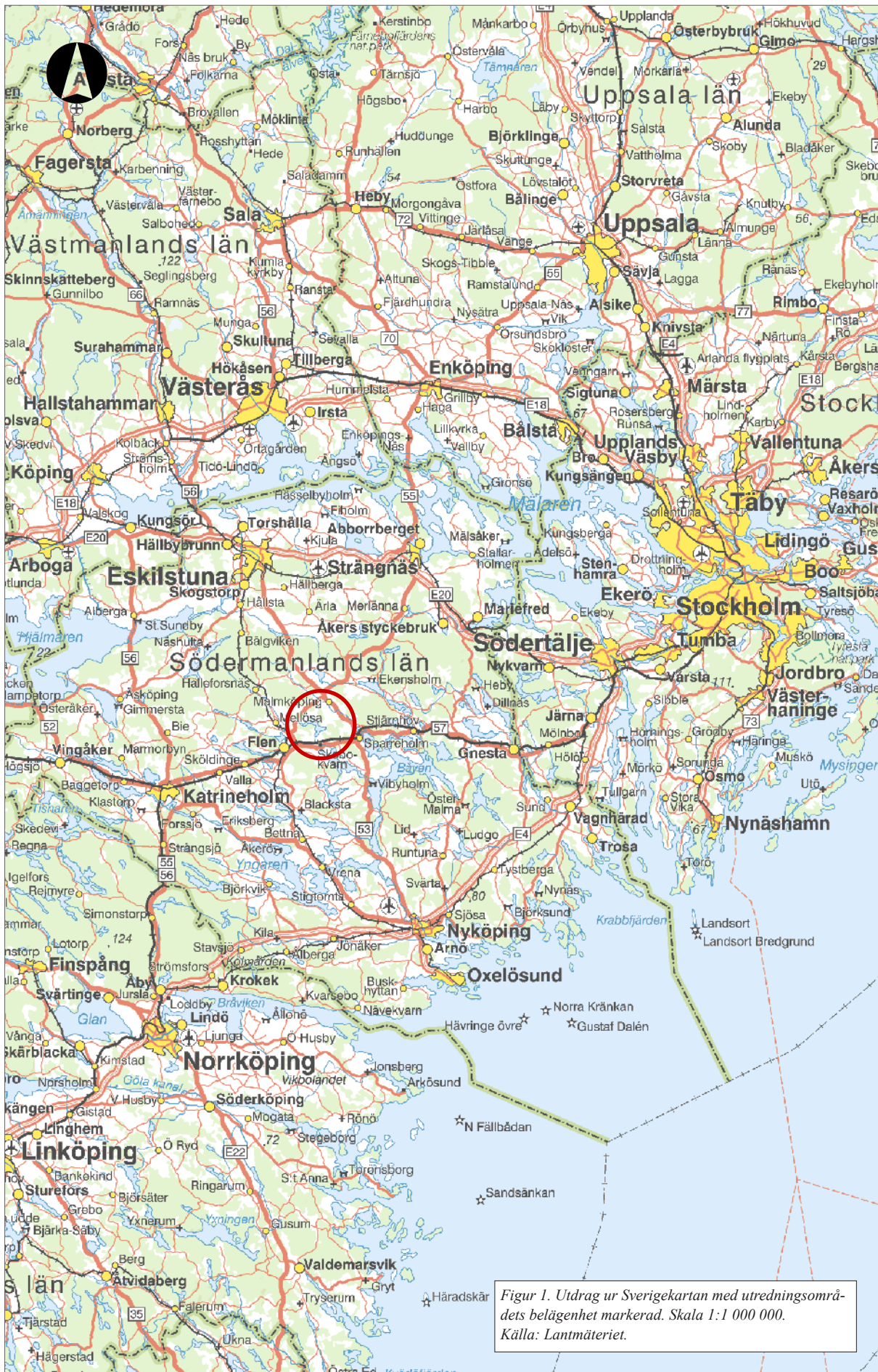
Bilagor 17

Bilaga 1. Objektsbeskrivningar

Bilaga 2. Fotodokumentation

Bilaga 3. Schaktbeskrivningar

Bilaga 4. Schaktplaner

Utgångspunkt

Sörmlands Arkeologi AB har under perioderna 2-3 oktober och 13-15 november år 2018 genomfört en arkeologisk utredning inom ett område mellan Malmköping och Flen, Flens kommun, Södermanlands län (figur 1 & 3).

Den arkeologiska utredningen genomfördes med anledning av att Sörmlands Vatten och Avfall planerar att bygga ut VA nätet. I arbetet ingår även byggnation av ett antal pumpstationer för spillvatten. Anläggningsarbetet kommer att genomföras på olika sätt, dels genom styrd borrning och förläggning som sjöledning (genom Nedingen), dels genom markförläggning med hjälp av grävmaskin. Den arkeologiska utredningen omfattade endast de delar av sträckningen som kommer att markförläggas med hjälp av grävmaskin. Det huvudsakliga utredningsområdet var cirka sex kilometer långt och cirka tjugo meter brett. Inom de tätbebyggda fritidshusområdena Fornbo och Malmsjöberg planeras ledningarna i huvudsak att förläggas i anslutning till befintliga vägar.

För att klargöra förekomst av fornlämningar fattade Länsstyrelsen i Södermanlands län, i enlighet med 2 kap. 11 § i Kulturmiljölagen (1988:950), beslut om att en arkeologisk utredning skulle genomföras (1st dnr 431-5649-2018). Ansvarig för kostnaden var Sörmlands Vatten och Avfall. Enligt önskemål från Sörmlands Vatten och Avfall och i samråd med Länsstyrelsen genomfördes den arkeologiska utredningen i två etapper. Etapp 1 omfattade kart- och arkivstudier samt fältinventering och genomfördes i början av oktober (1st beslut 2018-09-03). Etapp 2 innebar att de objekt som pekats ut i samband med etapp 1 blev föremål för sökschaktning. Fältarbetet genomfördes i mitten av november (1st beslut 2018-10-15). De preliminära resultaten av utredningen redovisades kortfattat till länsstyrelsen efter respektive etapp (PM). Därutöver levererades objekten digitalt som shapefiler till länsstyrelsen för vidarebefordran till Sörmlands Vatten och Avfall.

Projektledare samt fält- och rapportansvarig var Ingeborg Svensson. I fältarbetet deltog även Patrik Gustafsson Gillbrand. Båda är verksamma som arkeologer vid Sörmlands Arkeologi AB.

Syfte & metod

Syfte

Syftet med utredningen var att fastställa om det fanns idag okända fornlämningar som kan komma att beröras av det planerade arbetsföretaget samt att så långt som möjligt beskriva dessa.

Resultatet av utredningen ska utgöra underlag för länsstyrelsens vidare hantering av ärendet samt bilda ett planeringsunderlag för Sörmlands Vatten och Avfall AB i deras fortsatta arbete med ledningsdragningen.

Metod

Inledningsvis utfördes en kart- och arkivstudie, vilken bland annat har omfattat historiska kartor tillgängliga genom Lantmäteriets digitala kartarkiv. Utgångspunkten har varit den äldre ekonomiska kartan från mitten av 1950-talet samt den häradsekonomiska kartan från sekelskiftet 1900. Ytterligare kartmaterial har utgjorts av översiktskartor, geometriska avfattningar och avmätningar från 1600 - 1900-talet (www.etjanster.lantmateriet/historiskakartor). Därutöver har jordarts- och strandförskjutningskartor bearbetats och sammanställts i syfte att få en fördjupad bild av terrängen och potentiella lämningar inför fältarbetet (www.sgugeolagret.se). Litteratur samt äldre bilder och handlingar har eftersökts i Historiska museets digitala samlingar (www.historiska.se/data), riksantikvarieämbetets digitala arkiv SAMLA (www.raa.se) och FMIS (www.fmis.raa.se). Husförhörslängder har översiktligt studerats genom ArkivDigital (www.arkivdigital.se).

Därefter inleddes fältarbetet med att utredningsområdet inventerades. Inventeringen utfördes för att fastställa tidigare ej kända fornlämningar och för att notera lämpliga lägen inför den efterföljande sökschaktningen. Syftet med sökschakten var att spåra ovan mark ej synliga fornlämningar samt att fastställa antikvarisk status på de objekt där det rådde oklarheter (tex. 8/L1984:4152/Lilla Malma 95:1). I ett fall (objekt 18/L2019:1157) grävdes sökschakt i syfte att avgränsa lämningen åt söder. Sammanlagt grävdes 29 stycken sökschakt med hjälp av grävmaskin inom utredningsområdet. Schakten var 10-25 meter långa och cirka 1,5 meter breda. Djupet varierade mellan cirka 0,25 och 0,45 meter. Sökschakten rensades för hand och beskrevs i text. För detaljerad information angående sökschakt hänvisas till bilaga 3.

Påträffade fynd dokumenterades och återfördes till respektive fyndplats, med undantag för *en stenysa* (objekt 6/L2019:1146). Yxan tillvaratogs efter samråd med länsstyrelsen (telefonsamtal 2018-11-13). Samtliga sökschakt och objekt som påträffades i samband med etapp 2 mättes in med RTK/GPS. De objekt som framkom genom etapp 1 (inventering) mättes in med handburen GPS. Fotodokumentation utfördes genomgående under fältarbetets gång. Samtliga sökschakt lades igen i samband med fältarbetet.

Topografi & kulturmiljö

Utredningskorridoren sträcker sig från Malmköping i norr, förbi Lundby och söderut ned mot Malmsjöberg

och sjön Nedingen. Miljön utgörs här av ett småskaligt böljande jordbrukslandskap omgivet av skogsklädda bergs- och höjdparter. Fritidshusområdena Malmsjöberg och Fornbo, som ligger på var sin sida om norra delen av Nedingen, är till största delen belägna i kuiperad skogsterräng. Därefter fortsätter utredningsområdet från den södra delen av Nedingen vid Kramnästorp och Kramnäskvarn. Inledningsvis går sträckningen söderut, för att sedan vika av västerut mot Bronäs och Flen. Till stor del följer utredningsområdet här en befintlig kraftledningsgata. Omgivningarna utgörs också här av ett småskaligt odlingslandskap med mindre dalgångar och skogsbeklädda höjdparter. Höjden över havet varierar mellan 20 och 45 meter, med de högsta partierna i söder och de lägsta i norr.

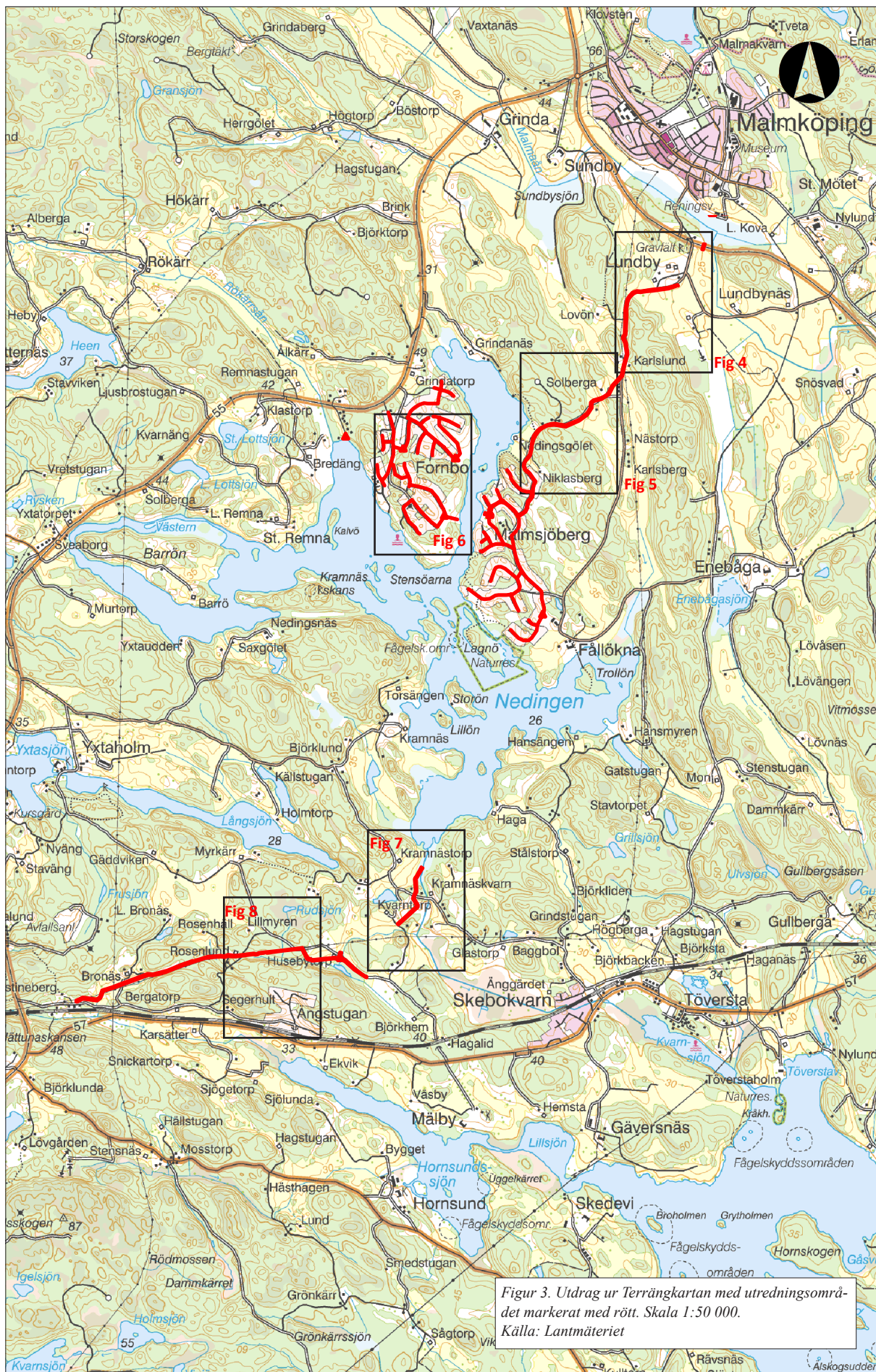
Jordbruksbygden avgränsas i norr av Malmköpingsåsen (Strömsholmsåsen) och i sydväst av Husbymalmen, vilken sträcker sig från Flen ned mot Blacksta i sydöst. Området utgör också en del av den centrala sjöplatån, vilken karaktäriseras av en mängd större och mindre sjöar som till exempel Båven, Långhalsen och Nedingen. Utöver de isälvsavlagringar som finns i anslutning till rullstensåsarna och malmarna utgörs jordarten på höjdpartierna av morän, medan dalgångarna till största delen innehåller lera. I anslutning till sjöarna finns partier med mossar och kärr, något som även återfinns på mindre ytor i skogsmarken. (Jordartskartan 9G Katrineholm NO & 10H Strängnäs SV).

Den huvudsakliga bebyggelsen är belägen i anslutning till dalgångarna och jordbruksbygden. Delar av utredningsområdet sträcker sig också genom två

fritidshusområden, Fornbo och Malmsjöberg, vilka ligger mitt emot varandra på ömse sidor om sjön Nedingen. Innan fritidshusbebyggelsen uppfördes ingick marken i ägorna till gårdarna Fornebo och Mökulla respektive Nedingsgölet och Stavudden (LMS akt C13:48 år 1678, RAK id J112-66-8 år 1897-1901 & J133-10h0a60 år 1958/60). De naturtopografiska förutsättningarna gör att det funnits en möjlighet att bruka delar av området från och med cirka 5000 f. Kr. (senmesolitikum). Tidigare kända boplatser och fyndplatser i närområdet, där Malmahed (L1984:5343/Lilla Malma 49:1) särskilt kan omnämnas, pekar dock mot att miljön framför allt har nyttjats under neolitikum. Fyndmaterialet på boplatserna utgörs bland annat av slaget stenmaterial och keramik (tex L1984:4330/Lilla Malma 135:1, L1984:4145/Lilla Malma 139:1, L1984:4803/Lilla Malma 140:1 & L1984:4599/Lilla Malma 72:1) och lösfynden består till största delen av yxor, där ett par stridsyxor och en flintyxa särskilt kan omnämnas (L1984:5190/Lilla Malma 75:1, L1984:4881/Lilla Malma 134:1, L1984:6730/Mellösa 160:1 & L1984:882/Helgesta 168:1). I omgivningarna finns även enstaka gravar (L1984:4718/Lilla Malma 88:1 & L1984:4719/Lilla Malma 89:1) och ett gravfält (L1984:5647/Lilla Malma 23:1), där de tidigare utifrån yttre gravformer generellt kan knytas till bronsålder/äldre järnålder, medan det senare hör hemma i yngre järnålder. I anslutning till gravfältet har en arkeologisk undersökning av en boplatz (L1982:1811/Lilla Malma 178:1) genomförts, vilken bland annat daterade fornlämningen till vendeltid/vikingatid (Beronius-Jörpeland et. al. 2007). Dateringen kan peka mot att gravfältet möjligen kan tillföras samma tidsperiod.

Figur 2. Landskapet karaktäriseras av uppodlade mindre dalgångar omgivna av skogsklädda höjdparter. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Figur 3. Utdrag ur Terrängkartan med utredningsområdet markerat med rött. Skala 1:50 000.
Källa: Lantmäteriet

I övrigt finns en hel del by- och gårdstomter och lägenhetsbebyggelser (torp) från 1600- och 1700-talet i anslutning till utredningskorridoren. Merparten av by- och gårdstomterna är i dagsläget bebyggda, som till exempel Lundby (L1984:4331/Lilla Malma 136:1), Fornebo (L1984:4858/Lilla Malma 90:1), Mökulla (L1984:4859/Lilla Malma 91:1), Kramnäs-torp (L1984:6729/Mellösa 159:1) och Kramnäs-kvarn (L1984:881/Helgesta 167:1). Spåren efter lägenhetsbebyggelsen utgörs av husgrunder (tex L1984:4153/Lilla Malma 96:1 & L1984:4702/Lilla Malma 80:1) och kan i vissa fall knytas till någon av de gårdar och säterier som finns i omgivningarna såsom till exempel Lundby, Grinda, Fällökna eller Mälby.

Resultat

Resultatet av den arkeologiska utredningen sammanfattas inledningsvis i en **Resultattabell** med tillhörande kartor (figur 4-7). Detaljerade beskrivningar av objekt och schakt redovisas i bilaga 1 & 3. I Resultattabellen har *Lista med lämningstyper och rekommenderad antikvarisk bedömning. Version 4.7, 2018-03-23 (RAÄ)* utgjort utgångspunkt vid indelning av lämningstyp och antikvarisk bedömning. Samtliga bedömningar har gjorts i enlighet med instruktioner från Länsstyrelsen i Södermanlands län. Länsstyrelsen avgör vilka åtgärder som behöver vidtas i varje enskilt fall.

Resultattabell

ObjektNr	Lämningstyp	Källa	Antikvarisk bedömning	Åtgärdsförslag	FigurNr
1	Boplatsläge	Sökschakt, S1	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 4
2/L2019:1142	Fyndplats	Sökschakt, S2-S5	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd	Fig 4
3	Boplatsläge	Sökschakt, S6-S9	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 4
4	Boplatsläge	Sökschakt, S10-S11	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 4
5	Boplatsläge	Sökschakt, S5	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 4
6/L2019:1146	Fyndplats	Sökschakt, S13-S15	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd	Fig 4
7/L2019:1155	Gränsmärke	Inventering	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd	Fig 5
8/L1984:4152/ Lilla Malma 95:1	Lägenhetsbebyggelse	Sökschakt, S16 LMS/LMM/RAK	Uppgift om lämning/Utgår	Ingen åtgärd	Fig 5
9	Boplatsläge	Sökschakt, S17-S18	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 6
10/ L1984:4881/ Lilla Malma 134:1	Fyndplats	FMIS/Besiktning	Övrig kulturhistorisk lämning	Berörs ej av utredningsområdet	Fig 6
11/ L1984:4858/ Lilla Malma 90:1	By- gårdstomt	FMIS/Besiktning	Övrig kulturhistorisk lämning	Berörs ej av utredningsområdet	Fig 6
12/ L1984:4701/ Lilla Malma 79:1	Stensättning?	FMIS/Besiktning	Möjlig fornlämning	Berörs ej av utredningsområdet	Fig 6
13	Boplatsläge	Sökschakt, S19-S20	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 6
14	Boplatsläge	Sökschakt, S21-S24	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 6
15/ L1984:4859/ Lilla Malma 91:1	By- Gårdstomt	FMIS/Besiktning	Övrig kulturhistorisk lämning	Berörs ej av utredningsområdet	Fig 6
16/L2019:1156	Hägnad	Inventeringen	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd	Fig 7
17	Boplatsläge	Sökschakt, S25-S27	Utgår/Ej fornlämning	Ingen åtgärd	Fig 7
18/L2019:1157	Lägenhetsbebyggelse	Sökschakt, S28-S29 LMS/LMM/RAK	Fornlämning	Markeras ut i fält inför byggnationen	Fig 8

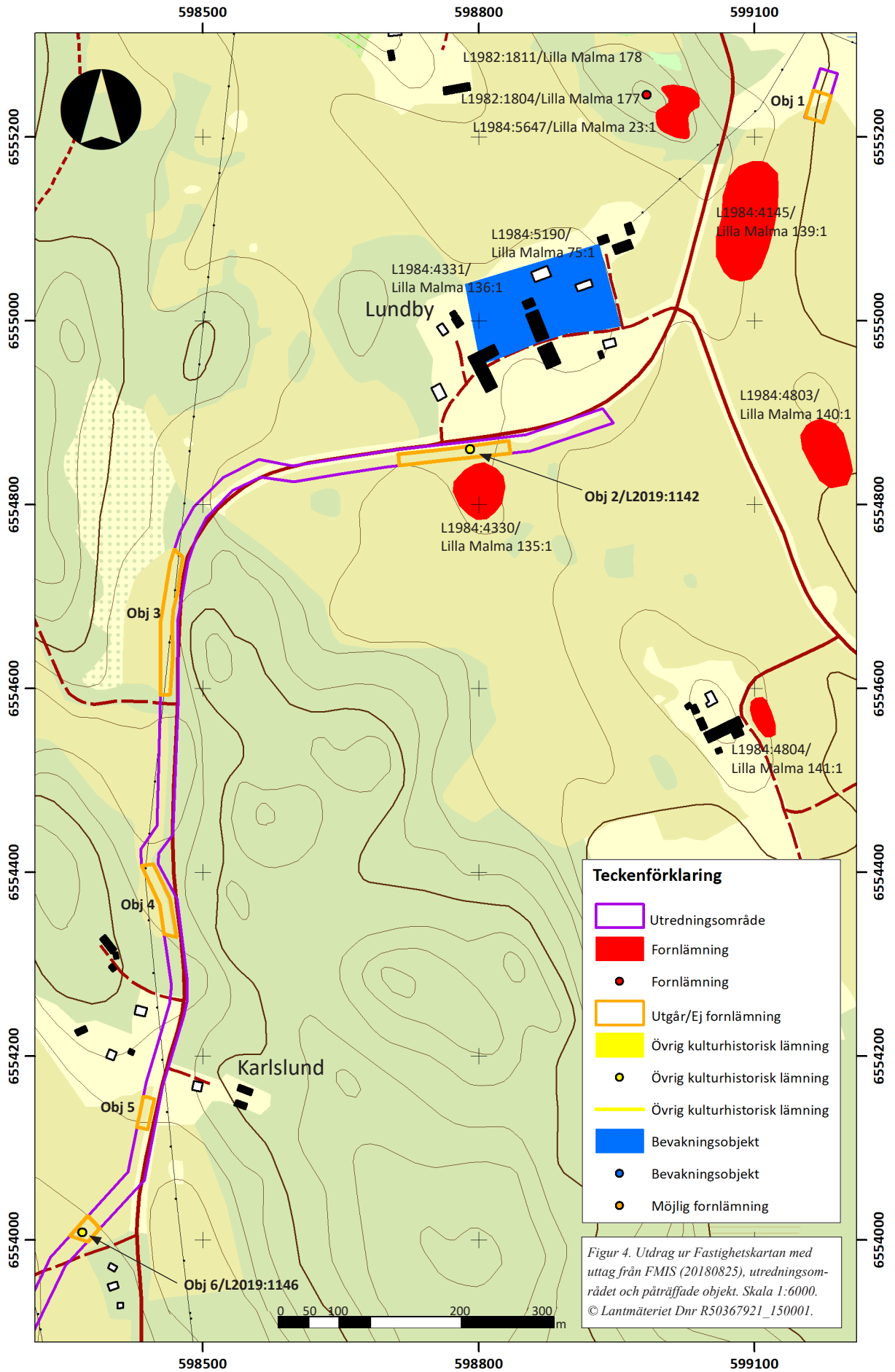
Förkortningar

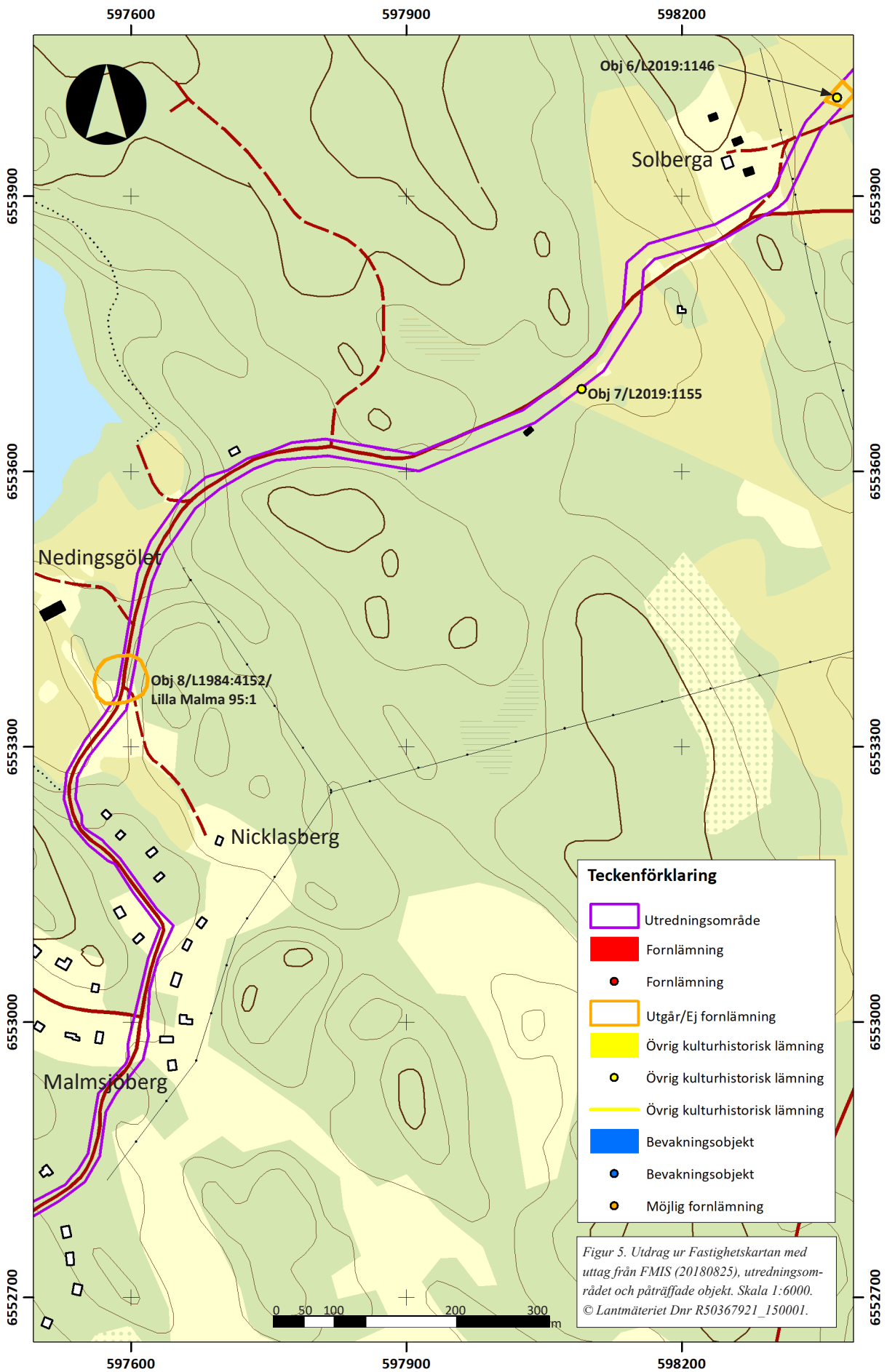
FMIS - Informationssystemet om fornminnen (www.raa.se)

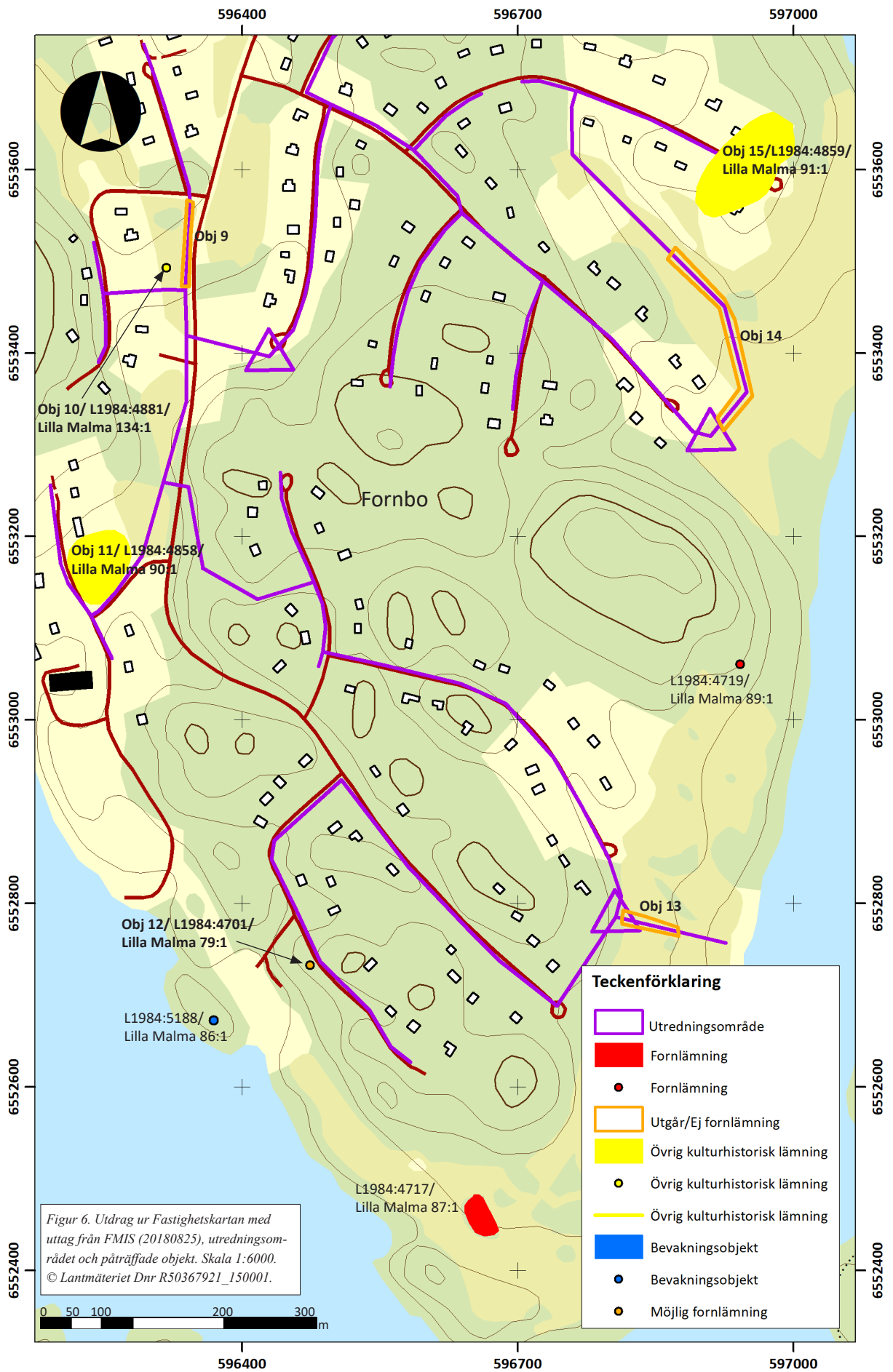
LMM - Lantmäterimyndighetens arkiv (www.lantmateriet.se/historiskakartor)

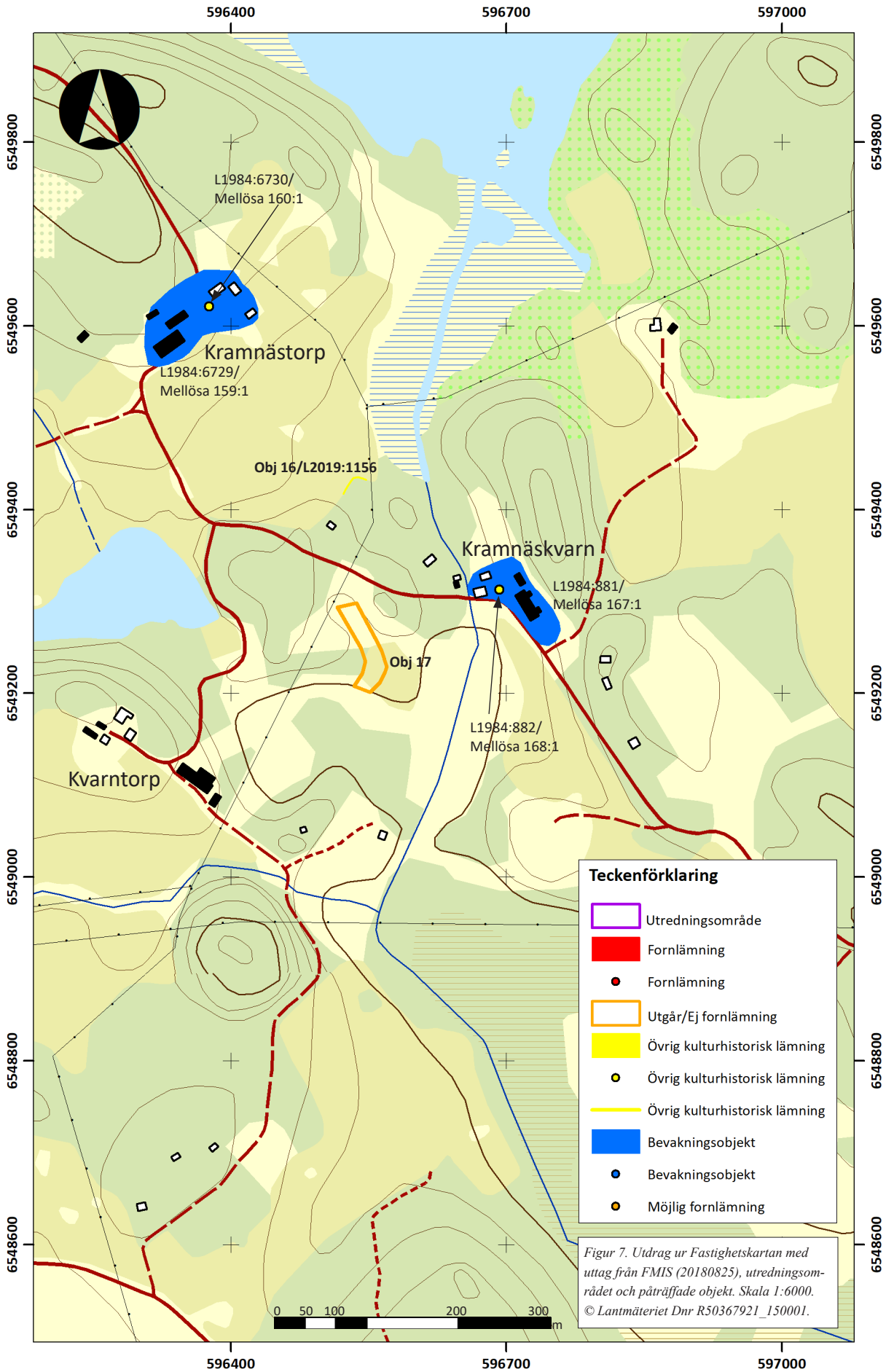
LMS - Lantmäteristyrelsens arkiv (www.lantmateriet.se/historiskakartor)

RAK - Rikets allmänna kartverka arkiv (www.lantmateriet.se/historiskakartor)

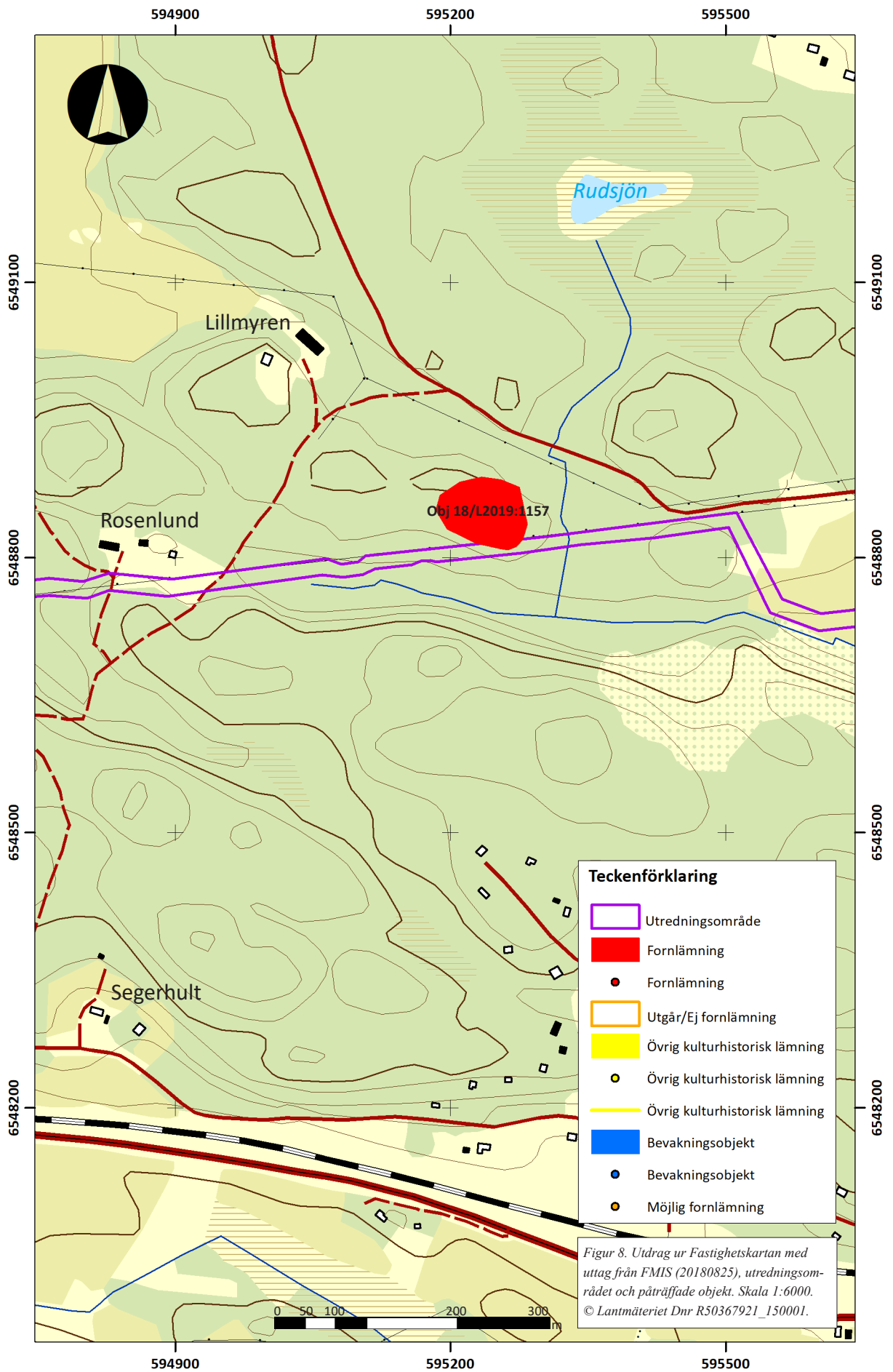

Teckenförklaring

	Utredningsområde
	Fornlämning
	Fornlämning
	Utgår/Ej fornlämning
	Övrig kulturhistorisk lämning
	Övrig kulturhistorisk lämning
	Övrig kulturhistorisk lämning
	Bevakningsobjekt
	Bevakningsobjekt
	Möjlig fornlämning

Figur 7. Utdrag ur Fastighetskartan med uttag från FMIS (20180825), utredningsområdet och påträffade objekt. Skala 1:6000. © Lantmäteriet Dnr R50367921_150001.

Objekt

Sammanlagt noterades arton objekt i samband med den arkeologiska utredningen. Fyra av objekten var belägna utanför utredningsområdet och kom därför inte att beröras av någon utredningsgrävning, 10/L1984:4881/Lilla Malma 134:1, 11/L1984:4858/Lilla Malma 90:1, 12/L1984:4701/Lilla Malma 79:1 & 15/L1984:4859/Lilla Malma 91:1.

Merparten av objekten utgjordes av möjliga fornlämningar i form av boplatslägen. Inom **två av objekten** (objekt 2/L2019:1142 & 6/L2019:1146) påträffades enstaka fynd, varför de har bedömts som **fyndplatser** och **övriga kulturhistoriska lämningar**. Inom objekt 2/L2019:1142 utgjordes fyndet av en skärva **keramik** och inom objekt 6/L2019:1146 av **en tväreggad yxa av bergart**. Keramikfragmentet bestod av en mynningsbit som var cirka 1,5 centimeter stor och av allmän förhistorisk karaktär. Skärvan var slät, gråbrun till färgen och hade en relativt grov magring av bergart. Den tväreggade yxan är tjocknackig och fint slipad. Bergarten är grå till gråsvart med vita/beiga prickar. Typologiskt kan yxan tillföras **mellanneolitikum**, troligen den senare delen av tidsperioden i fråga, vilket innebär 2900-2400 f.Kr (Malmér 1975, s. 173 fig.62). Yxan tillvaratogs efter samråd med länsstyrelsen (telefonsamtal 2018-11-13). Övriga boplatslägen innehöll inga spår efter förhistoriska aktiviteter i form av fynd och/eller anläggningar.

De övriga objekten utgjordes av **ett gränsmärke** (objekt 7/L2019:1155), **en hägnad** i form av en stenmur (objekt 16/L2019:1156) och **två lägenhetsbebyggelser** (objekt 8/L1984:4152/Lilla Malma 95:1 & objekt 18/L2019:1157). De två förstnämnda har bedömts som **övriga kulturhistoriska lämningar** medan den antikva-

riska bedömningen av de sistnämnda skiljer sig åt, vilket behöver en närmare förklaring. **Objekt 8/L1984:4152/Lilla Malma 95:1** var sedan tidigare registrerad som **en lägenhetsbebyggelse** (torp) och bedömd som möjlig fornlämning. Objektet var utmarkerat på ömse sidor om en befintlig väg. Inga spår efter bebyggelse i form av husgrunder var synliga på platsen. Väster om vägen omfattade utredningsområdet enbart ett dike med dikesslänter, varför inga sökschakt kunde förläggas på den sidan. Öster om vägen grävdes ett schakt (S16) där det fanns ett utrymme mellan dikesslanten och den östra begränsningen för utredningskorridoren. I schaktet framkom inga spår efter förhistoriska eller historiska aktiviteter i form av anläggningar och/eller fyndmaterial. Ingen bebyggelse återfinns heller på platsen i det äldre historiska kartmaterialet från 1600 - 1900-talen (LMS akt C13:48, år 1678, akt C14:158 - 60, år 1685, akt C45-30:1, år 1738, RAK akt J112-66-8, år 1897 - 1901). Då lämningen inte kunde bekräftas i fält eller genom kart- och arkivstudier bedömdes objektet som **uppgift om lämning** och betraktas därför **inte längre som fornlämning**.

Objekt 18/L2019:1157 utgjordes av **en lägenhetsbebyggelse** och omfattade **två husgrunder** med spisrösen, **en källargrund**, ett par **hågnader** och spår av en tillfartsväg. En av husgrunderna berördes av utredningskorridoren och var belägen i kraftledningsgatan. Lämningen var relativt kraftigt skadad och det som återstod var en övertorvad stensamling med tegel (spisröse) och en enkel stenrad (rest av husgrund).

Objektet utgör resterna efter **Källstugan**, vilken på den häradsökonomiska kartan från sekelskiftet 1900 är utmarkerad som två **soldattorp** (RAK id J112-66-8 år

Figur 9. Bilderna visar den tväreggade yxan av bergart som påträffades inom objekt 6/L2019:1146. Fotografierna visar yxan från båda sidor. Foto: Lars Norberg 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

1897-1901). I texterna till en äldre karta från år 1804 benämns bebyggelsen som Rosenbergs Rytbartorp (LMM akt 04-hea-38 år 1804), vilket troligen hör ihop med att soldaten (ryttaren) Jonas Rosenberg (f 1760) bodde här under sent 1700-tal och tidigt 1800-tal (Husförhörslängd 1787-1796 & 1797-1806). År 1807 är Jonas Rosenberg istället skriven på det närbelägna Rosenlund, en bebyggelse som finns kvar idag och som troligen uppfördes någon gång vid den här tidpunkten (Husförhörslängd 1807-1816). Bebyggelsen vid Källstugan verkar utifrån det historiska kartmaterialet ha upphört någon gång mellan år 1922 och 1956/58 (LMM akt 04-hea-99 & RAK id J133-9g9j58). Då lägenhetsbebyggelsen tillkommit före år 1850 bedömdes den som **fornlämning**.

Fornlämningen avgränsades åt söder inom utredningskorridoren i samband med den arkeologiska utredningen. Objektet kan undvikas om VA-ledningen förläggs i linje med eller strax utanför den i söder yttre begränsningen för utredningsområdet. För att undvika att fornlämningen kommer till skada föreslogs att den **markeras ut i fält i samband med att byggnationen ska genomföras**.

Objekten koncentrerade sig till den norra delen av sträckningen förbi Lundby (figur 4 & 5) och fritidshusområdet Fornbo (figur 6). Därutöver påträffades ett par objekt söder om sjön Nedingen, vid Kramnäsvar/Kvarntorp (figur 7) och vid Lillmyren (figur 8).

Referenser

Beronius-Jörpeland Lena, Vinberg Ann, Östlund Susanne. 2007. *Gravfältsnära verksamheter i Skjulsta*. Väg 53, Förbifart Malmköping, Södermanland, Lilla Malma socken, Skjulsta 1:2, RAÄ 178. Arkeologisk förundersökning och undersökning. *UV- Mitt Rapport 2007:10*. Riksantikvarieämbetet.

FMIS. Informationssystemet om fornminnen, Södermanlands län. Riksantikvarieämbetet. Datauttag 2018-08-25. <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>

Jordartsskartan. Ser Ae. nr 82. Geologiska kartbladet 10 H Strängnäs SV. Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU. Stockholm 1983/84. (www.sgugeolagret.se/GeoLagret/)

Jordartsskartan. Ser Ae. nr 47. Geologiska kartbladet 9 G Katrineholm NO. Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU. Stockholm 1982. (www.sgugeolagret.se/GeoLagret/)

Lista med lämningstyper och rekommenderad antikvarisk bedömning. Version 4.7 (2018-03-23). RAÄ.

LMM. Lantmäterimyndigheternas arkiv (www.lantmateriet.se/)

LMS. Lantmäteristyrelsens arkiv (www.lantmateriet.se/)

Malmer. Mats P. 1975. *Stridsyxekulturen i Sverige och Norge*. Lund.

RAK. Rikets allmänna kartverks kartarkiv (www.lantmateriet.se/)

Schnell, Ivar. 1945. *Nikolai socken*. Nyköping.

Arkiv

Landsarkivet i Uppsala

Flens församling, Kyrkoarkiv, Husförhörslängder (www.arkivdigital.se)
AI:6, 1787-1796, AI:7 1797-1806, AI:8 1807-1816

Lantmäteriet, Historiska kartor, Lantmäterimyndigheternas arkiv (LMM) (www.lantmateriet.se/)

Akt 04-hea-38. Gränsbestämning, ägomätning, övrigt. Flens kommun, Södermanlands län, år 1804.

Akt 04-hea-99. Laga skifte. Flens kommun, Södermanlands län. 1922-09-28

Lantmäteriet, Historiska kartor, Lantmäteristyrelsens arkiv (LMS) (www.lantmateriet.se/)

Akt C13: 48. Geografisk avfattning. Eneboga 1, Lilla Malma socken, Södermanlands län. Upprättad av Ander Andersson år 1678.

Akt C14:158-60. Avmätning. Svenstorp nr 1. Lilla Malma socken, Södermanlands län. Upprättad av Märten Erik Nilsson Agner år 1685

Akt C14:167-8. Skattläggningsberedning Grinda nr 1-3. Lilla Malma socken, Södermanlands län. Upprättad av Märten Erik Nilsson Agner år 1693.

Akt C45-30:1. Ägodelning. Lundby nr 1. Lilla Malma socken, Södermanlands län. Upprättad av Märten Johan Rivell år 1738

Akt C45-15:7. Laga skifte Grinda nr 1-3. Lilla Malma socken, Södermanlands län. Upprättad av Johan Wilhelm Ström år 1910.

Akt C28-21:3. Laga skifte. Mälby med Väsby nr 1. Helgesta socken, Södermanlands län. Upprättad av Arvid Isidor Gyllenbåge år 1918.

Lantmäteriet, Historiska kartor, Rikets allmänna kartverks arkiv (RAK) (www.lantmateriet.se/)

Häradsekonomiska kartan Malmköping, år 1897-1901, Södermanlands län. RAK id J112-66-8

Ekonomiska kartan Flen, Södermanlands län, 1956/58.
RAK id: J133-9g9j58

Ekonomiska kartan Enebåga, Södermanlands län,
1958/60 RAK id: J133-10h0a60

Administrativa uppgifter

Projektnummer Sörmlands Arkeologi AB: 1820
Länsstyrelsens dnr: 431-5649-2018
Tid för utredningen: 2018-10-02- 2018-10-03 & 2018-11-13 - 2018-11-15.
Personal: Patrik Gustafsson Gillbrand & Ingeborg Svensson
Belägenhet: Ekonomisk karta över Sverige Malmköping 10H 1a, Flen 9G 9j & Enebåga 10H 0a
Koordinater: N (x) 6555531 E (y) 599333 (NÖ)
N (x) 6548338 E (y) 593480 (SV)
Koordinatsystem: SWEREF99 TM
Höjdsystem: RH 2000
Utredningsområde: 6 kilometer långt och 3 - 20 m brett

Inget analogt dokumentationsmaterial utöver rapporten föreligger. Ett fynd (F2309) förvaras hos Sörmlands Arkeologi AB i väntan på fyndfördelning.

Bilagor

Bilaga 1. Objektsbeskrivningar

1, Boplatsläge, ca 30 x 20 m (NNÖ-SSV), ca 25 m ö h. Svag sluttning mot NNÖ och våtmark. Enstaka skärvig sten kunde iakttas i området. Beläget i åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

2/L2019:1142, Fyndplats för ett keramikfragment i form av en ca 1,5 cm st mynningsbit, brungrå till färgen med relativt grov magring av bergart. Av allmän förhistorisk karaktär. Påträffades vid sökschaktning. Platsen (ca 35 m ö h) utgörs av en naturlig plåtå i åkermark. **Övrig kulturhistorisk lämning.**

3, Boplatsläge, ca 158 x 20 m (N-S), ca 45 m ö h. Naturligt plan yta med svag sluttning mot N och S. Beläget i åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

4, Boplatsläge, ca 80 x 20 m (NNV-SSÖ), ca 45 m ö h. Naturligt plan yta med svag slänt mot NV. Beläget i åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

5, Boplatsläge, ca 35 x 20 m (N-S), ca 40 m ö h. Naturlig plåtå med sluttning mot S och mindre dalgång. Beläget i åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

6/L2019:1146, Fyndplats, för tvåreggad tjocknackig yxa av bergart. Ca 7 cm lång, 3,5 cm br egg, 2 cm br nacke och 0,5 cm tj. Typologiskt daterad till mellanneolitikum B. Påträffades vid sökschaktning. Platsen (ca 40 m ö h) utgörs av en naturlig plåtå vänd mot en mindre dalgång i NÖ. **Övrig kulturhistorisk lämning.**

7/L2019:1155, Gränsmärke, ca 0,60 x 0,50 m st bestående av 8 stenar samlade kring en mindre upprättstående sten, ca 0.30 m h. Beläget på berghäll i åkermark. **Övrig kulturhistorisk lämning.**

8/L1984:4152/Lilla Malma 95:1, Lägenhetsbebyggelse, sedan tidigare utmarkerad efter en historisk karta som ett ca 50 x 50 m st område (Ö-V). I FMIS hänvisas till Lantmäteriet, Metria, Nyköping ÄM 1685, akt 2 (har inte återfunnits vid sökning i Lantmäteriets digitala arkiv, Historiska kartor). Området ligger i kanten av ett stenigt/blockrikt skogsbeväxt höjdparti (ca 35 m ö h), på ömse sidor om en väg. Beväxt med enstaka barrträd och lövsly. Inom ytan kunde inga synliga lämningar iakttas. Inga anläggningar och/eller rester efter konstruktioner framkom heller i samband med sökschaktning. Ingen bebyggelse återfinns på platsen i det historiska kartmaterialet från 1600-1900-talen. Referenser Lantmäteriet: LMS akt C13:48, år 1678, akt C14:158 - 60, år 1685, akt C45-30:1, år 1738, RAK akt J112-66-8, år 1897 - 1901. Då lämningen inte kunde bekräftas i fält eller genom kart- och arkivstudier bedömdes objektet som uppgift om lämning och betraktas därför inte längre som fornlämning. **Utgår/Ej fornlämning.**

9, Boplatsläge, ca 90 x 3 m (N-S), ca 35-40 m ö h. Utgörs av en plan yta med sluttning mot S. Beläget i tomtmark (gräsmatta). **Utgår/Ej fornlämning.**

10/ L1984:4881/Lilla Malma 134:1, Fyndplats för en mindre slipad tunnackig bergartsyxa. Funnen vid åkerbruk. Förvaras hos upphittaren på Grindatorp. **Berördes ej av utredningsområdet. Övrig kulturhistorisk lämning.**

11/ L1984:4858/Lilla Malma 90:1, By- Gårdstomt, ca 90 x 70 m (NNÖ-SSV) lokalisering efter historisk karta. Tomten är bebyggd med två hus, ett garage och en gäststuga. Belägen i flack avsats i SÖ sluttande grusmark (tomtmark). **Namn: Fornebo.** Äldsta belägg är från år 1599, "Forneboda" (Ortnamnsregistret, Inst. för språk & folkminnen). I den äldre beskrivningen i FMIS hänvisas till Lantmäteriet, Metria, Nyköping ÄM 1695, akt 6 (har inte återfunnits vid sökning i Lantmäteriets digitala arkiv, Historiska kartor). Referenser Lantmäteriet: LMS akt C13:48 år 1677, akt C14:167-8 år 1693, akt C45-15:7 år 1910, RAK id J112-66-8 år 1897-1901 & J133-10h0a60 1958/60. **Berördes ej av utredningsområdet. Övrig kulturhistorisk lämning.**

12/ L1984:4701/Lilla Malma 79:1, Stensättning?, rund, 9 m i diam och 0,5 m h. Övertorvad. Fyllning av 0,1-0,7 m st stenar. Kantkedja i Ö-N-V, 0,15 m h av 0,2-0,6 m st stenar. Beväxt med en tall. Belägen i skogsmark på stenig moränrygg (NNV-SÖ). **Berördes ej av utredningsområdet. Möjlig fornlämning.**

13, Boplatsläge, ca 65 x 3 m (VSV-ÖNÖ), ca 35-40 m ö h. Utgörs av en naturlig plåtå med sluttning mot Ö. Beläget i åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

14, Boplatsläge, ca 220 x 3 m (NV-SÖ-NÖ-SV), ca 35-40 m ö h. Utgörs av en naturlig platå med sluttning mot SÖ. Beläget i åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

15/ L1984:4859/Lilla Malma 91:1, By- Gårdstomt. ca 130 x 70 m (NÖ-SV) lokalisering efter historisk karta år 1693 (i FMIS hänvisas till Lantmäteriet, Metria, Nyköping ÄM 1693, akt 5). Tomten är bebyggd med fyra fritidshus. **Namn: Mökulla.** På tomten finns en husgrund, historisk tid i form av en källargrund, ca 6 x 7 m st (N-S) och ca 0,7 m dj. Väggarna är ca 1 m br och kallmurade av natursten, ca 0,4-1 m st. Beväxt med buskar och trädgårdsväxter. Referenser Lantmäteriet: LMS akt C13:48 år 1677, akt C14:167-8 år 1693, akt C45-30:1 år 1738, akt C45-15:7 år 1910, RAK id J112-66-8 år 1897-1901 & J133-10h0a60 1958/60. **Berördes ej av utredningsområdet. Övrig kulturhistorisk lämning.**

16/L2019:1156. Hägnad. Stenmur, ca 35 m (NÖ-SV), ca 1 m br och ca 1 m h. Uppbyggd av övermossade runda stenar ca 0,15-0,40 m st i fyra till fem skikt. Belägen i kanten av åkermark. **Övrig kulturhistorisk lämning.**

17, Boplatsläge, ca 100 x 20 m (NV-SÖ), ca 25-30 m ö h. Flack till plan slänt i skyddat läge mellan två höjdparter. Vänd mot SÖ och vattendrag. Beläget i tidigare åkermark och i brukad åkermark. **Utgår/Ej fornlämning.**

18/L2019:1157. Lägenhetsbebyggelse, Torplämning, ca 100 x 75 m (NV-SÖ) bestående av 2 husgrunder, 1 källargrund och 2 hägnader. Läget för **soldattorpet Källstugan** (Rosenbergs Rytartorp). I skogsmarken i N finns 1) **Syllstensgrund**, ca 8 x 4 m (Ö-V) och ca 0,3 m hög. Grunden upbyggd av natursten, ca 0,30-0,40 m st. Centralt i husgrunden ett spisröse. Övertorvad. Beväxt med högt gräs. Cirka 25 m V om husgrunden finns 2) **Källargrund**, ca 5 x 5 m (N-S) och ca 1 m dj. Ingrävd i en moränbacke. Väggarna är kallmurade och ca 1,20 m br och upbyggda av natursten, ca 0,30-0,70 m st. I S en ingång ca 1 m br. Drygt 15 m SV om bebyggelsen finns 3) **Stensträng**, 15 m l (NÖ-SV), ca 1-1,5 m br, enskiktad och flerradig. Ansluter till stort stenblock i NÖ. Stenmaterialet utgörs av kantig och rundad övermossad natursten, ca 0,5-1,30 m st, 4) **Stenmur**, ca 18 m l (NV-SÖ), drygt 1 m bred och 1,5 m h. Uppbyggd av övermossade stenar, 0,30-1 m st. Kallmurad i 4-5 skikt. Löper i kanten av ett äldre åkerhak. I kraftledningsgatan, ca 50 m S om de välbevarade bebyggelselämningarna finns 5) **Rest av syllstensgrund**, bestående av en ca 4 m l stenrad och en övertorvad stensamling med synligt tegel i ytan (spisröse). Beväxt med krusbärsbuskar. Kraftigt skadad av kraftledningen/kraftledningsstolpar. Referenser Lantmäteriet: LMM akt 04-hea-38 år 1804, akt 04-hea-99 år 1922, LMS C28-21:3 år 1918, RAK id J112-66-8 år 1897-190. **Fornlämning.**

Bilaga 2. Fotodokumentation

Utsikt mot nordväst från objekt 6/L2019:1146. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Schaktning inom objekt 8/L1984:4152/Lilla Malma 95:1. Bilden tagen från N. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Stenmuren inom objekt 18/L2019:1157 (Källstugan). Bilden tagen från V. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Stensträngen inom objekt 18/L2019:1157 (Källstugan). Bilden tagen från VNV. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

En rest av en husgrund inom objekt 18/L2019:1157. Bilden är tagen från V. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 12/ L1984:4701/Lilla Malma 79:1. Bilden är tagen från SÖ. Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

Objekt 2/L2019:1142, ett keramikfragment (mynningsbit i två delar). Foto: Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

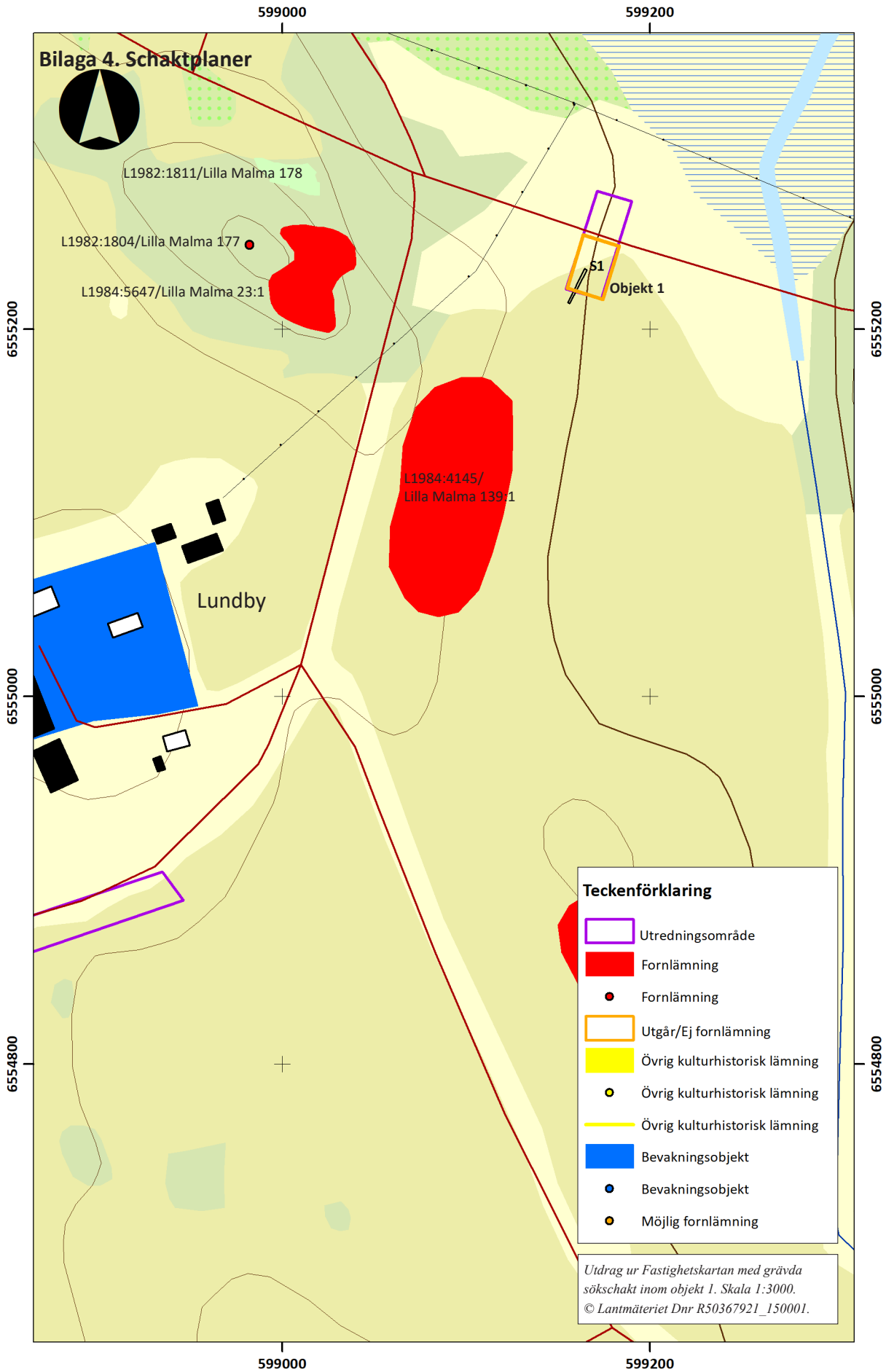

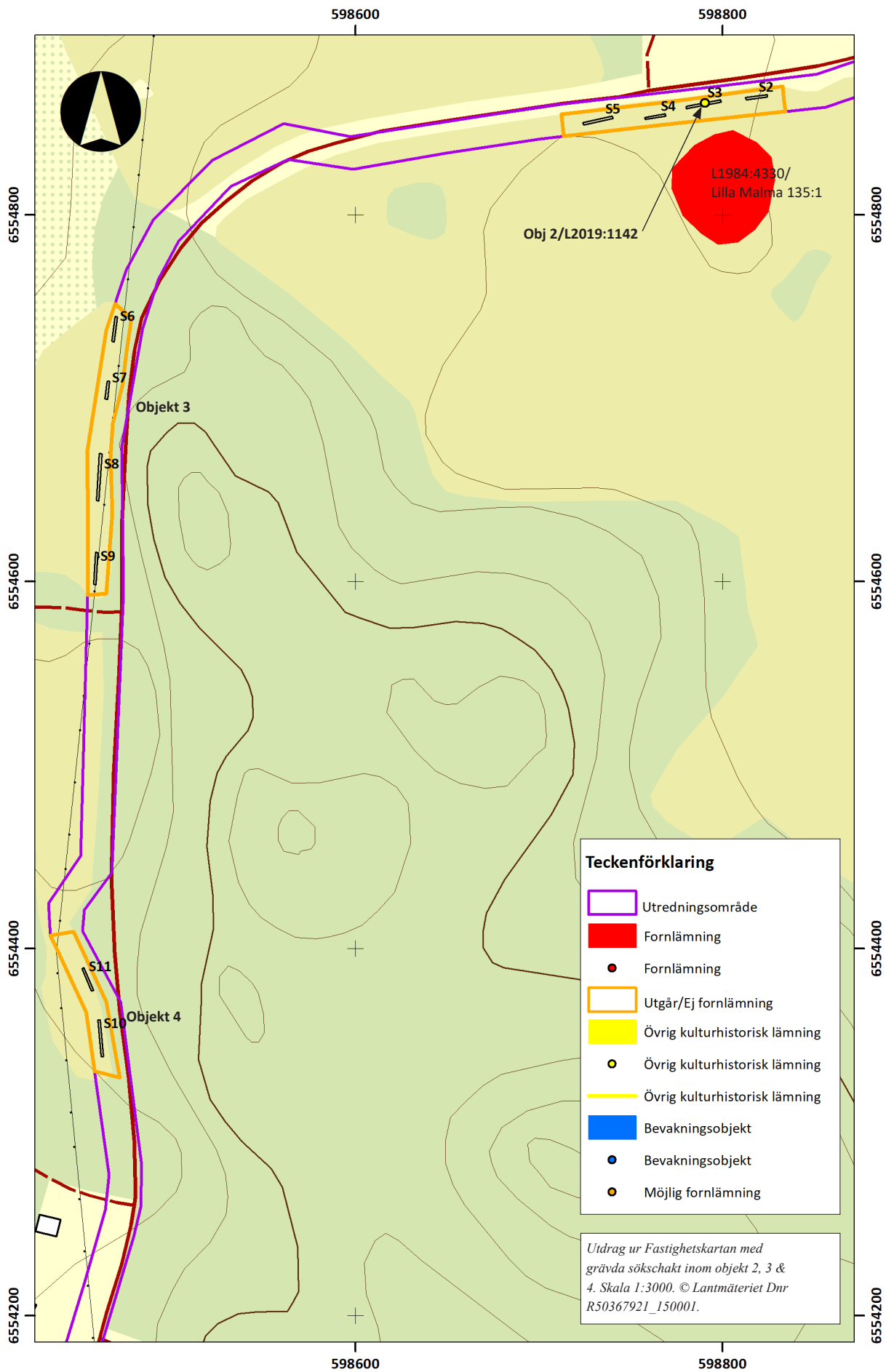
Platsen för gården Fornebo, objekt 11/L1984:4858/Lilla Malma 90:1. Foto från SV. Foto Ingeborg Svensson 2018, Sörmlands Arkeologi AB.

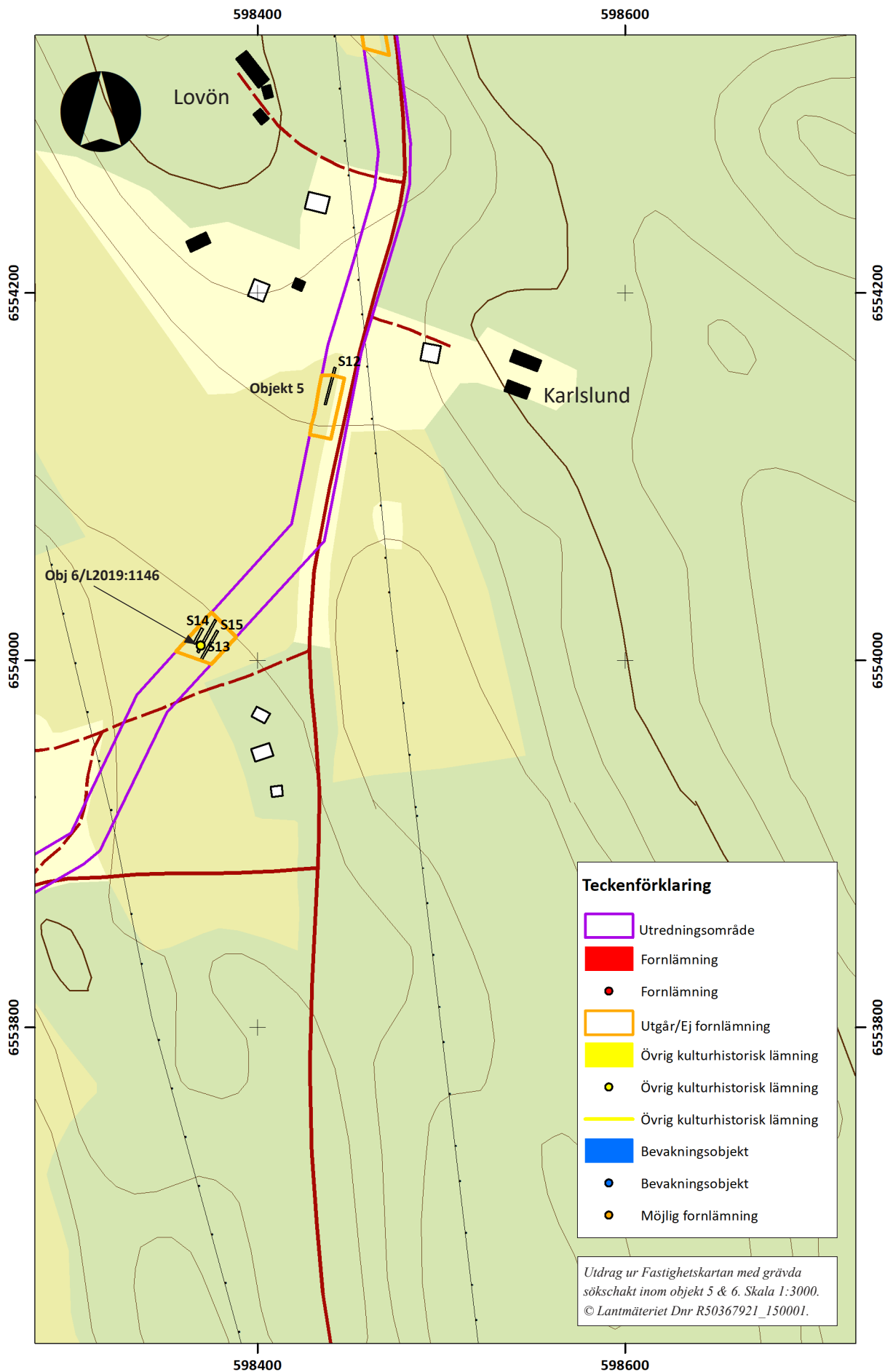
Bilaga 3. Schaktbeskrivningar

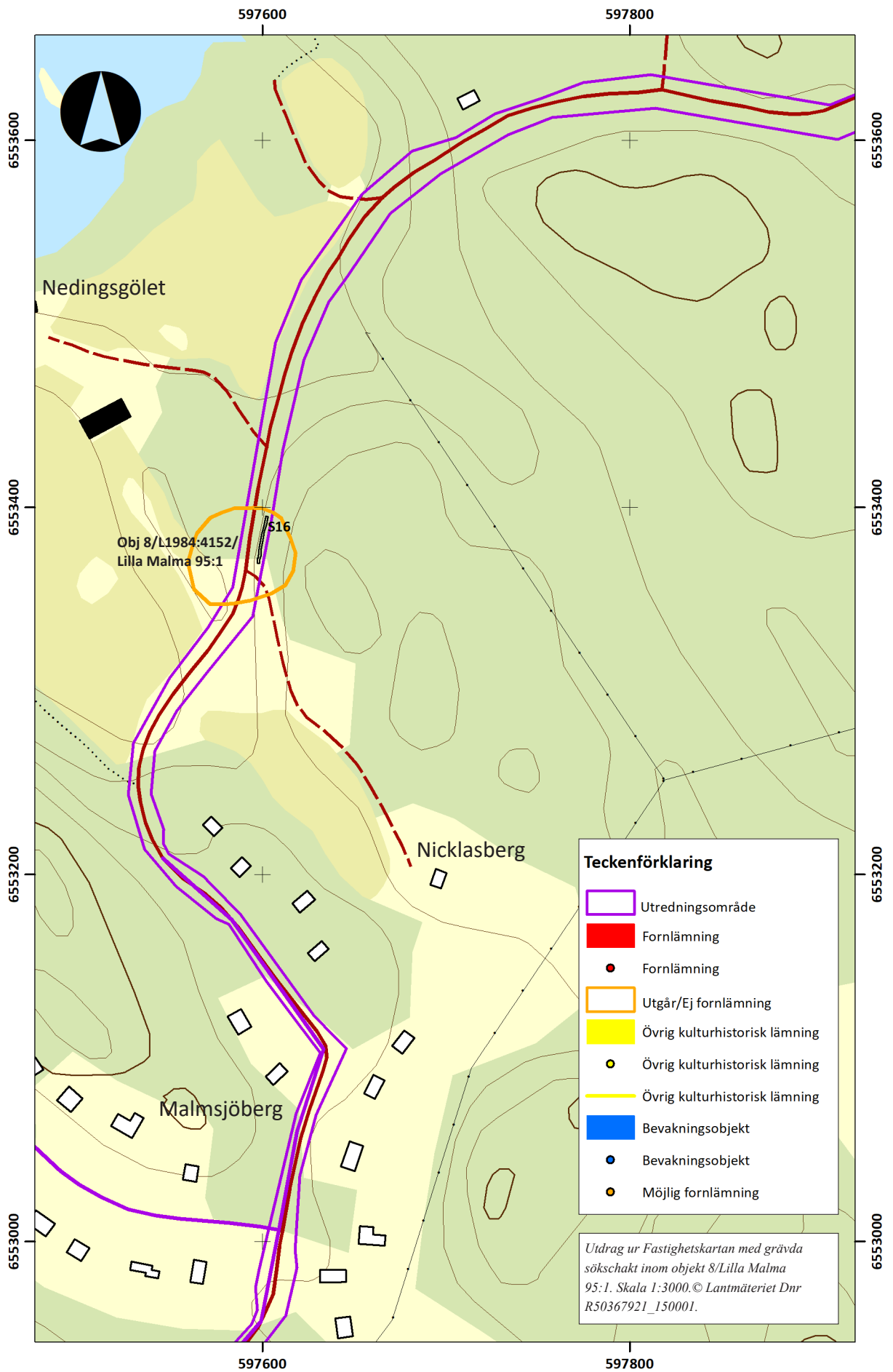
Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Objekt	Fynd	Beskrivning
S1	20 x 1,4	0,30	1	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lerig silt. Enstaka fragment av tegel och porslin.
S2	12 x 1,4	0,25	2	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lerig silt. Enstaka tegelbitar.
S3	19 x 1,4	0,25	2/L2019:1142	Keramik	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lerig silt. Fynd av ett fragment keramik (mynningsbit). Ej tillvarataget.
S4	11 x 1,4	0,25	2	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lera.
S5	16 x 1,4	0,25	2	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lera. Spik, tegel & porslin.
S6	14 x 1,4	0,30	3	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter flammig brungrå och gulgrå lera.
S7	10 x 1,4	0,30	3	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter flammig grågul lera.
S8	26 x 1,4	0,30	3	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter vitgul silt i N och grågul flammig lera i S.
S9	17 x 1,4	0,40	3	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gråvit lerig silt. Kol och obränt trä i vegetationsskiktet och ned till undergrunden. Stubbar?
S10	19 x 1,4	0,40	4	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lera. Enstaka kolstänk.
S11	13 x 1,4	0,40	4	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lera. Enstaka kolbitar. Rotbränder?
S12	22 x 1,4	0,30	5	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt . Enstaka stenar, 0,10 m st.
S13	20 x 1,4	0,35	6/L2019:1146	Stenyxa	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt. Fynd av tväreggad tjocknackig slipad yxa av bergart (F 2309).
S14	9 x 1,4	0,35	6	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt. Enstaka tegelbitar.
S15	19 x 1,4	0,35	6	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt. Svart väl avgränsad koncentration av kol och obränt trä, ca 0,15 m djup och 0,40 m i diam. Undersöktes och bedömdes som recent.
S16	26 x 1,4	0,20	L1984:4152/ Lilla Malma 95:1	-	Skogsmark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt. Ett tegelfragment. Enstaka stenar, ca 0,10 - 0,20 m st.
S17	8 x 1,4	0,40	9	-	Tomtmark. Vegetationsskikt, därefter påförda massor i form av lera, grus, sand och sprängsten. Markplanerad yta.
S18	9 x 1,4	0,40	9	-	Tomtmark. Vegetationsskikt, därefter grågul silt.
S19	8 x 1,4	0,35	13	-	Ängsmark. Vegetationsskikt, därefter gråvit lerig silt. En spik.

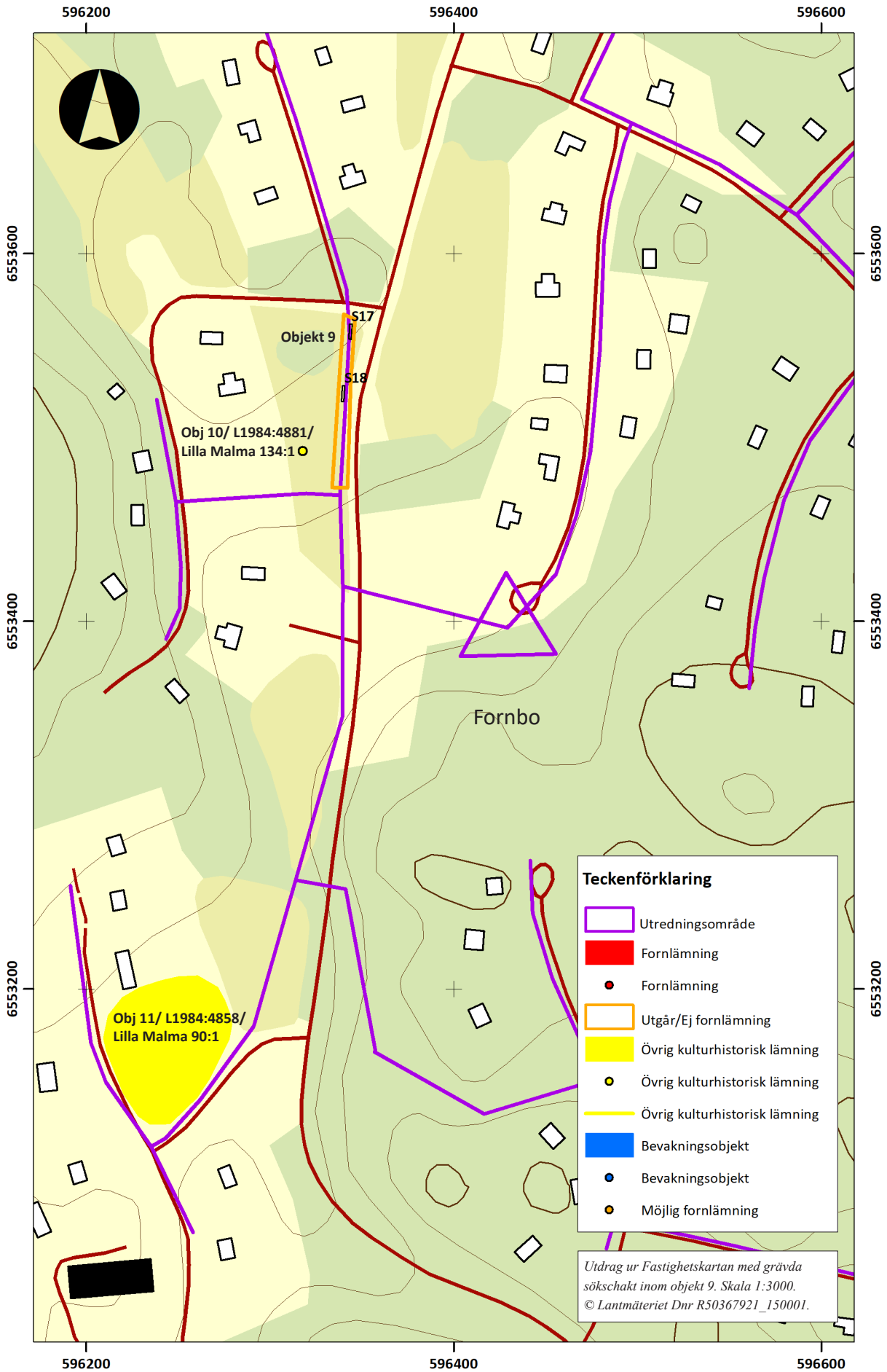
Schakt	Storlek (m)	Djup (m)	Objekt	Fynd	Beskrivning
S20	22 x 1,4	0,30	13	-	Ängsmark. Vegetationsskikt, därefter flammig grågul lerig silt. En spik.
S21	14 x 1,4	0,40	14	-	Ängsmark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lerig silt. Enstaka fragment av porslin & tegel.
S22	10 x 1,4	0,40	14	-	Ängsmark. Vegetationsskikt, därefter gulgrå lerig silt. Enstaka tegelfragment.
S23	17 x 1,4	0,35	14	-	Ängsmark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt.
S24	11 x 1,4	0,25	14	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt.
S25	21 x 1,4	0,25	17	-	Tidigare åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lerig silt.
S26	10 x 1,4	0,30	17	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lera.
S27	12 x 1,4	0,35	17	-	Åkermark. Vegetationsskikt, därefter grågul lera.
S28	16 x 1,4	0,25	18/L2019:1157	-	Kraftledningsgata. Vegetationsskikt, därefter vit grå lerig silt. Tegelfragment, porslin, kakel, glas & spik.
S29	18 x 1,4	0,25	18/L2019:1157	-	Kraftledningsgata. Vegetationsskikt, därefter vitgrå lerig silt.

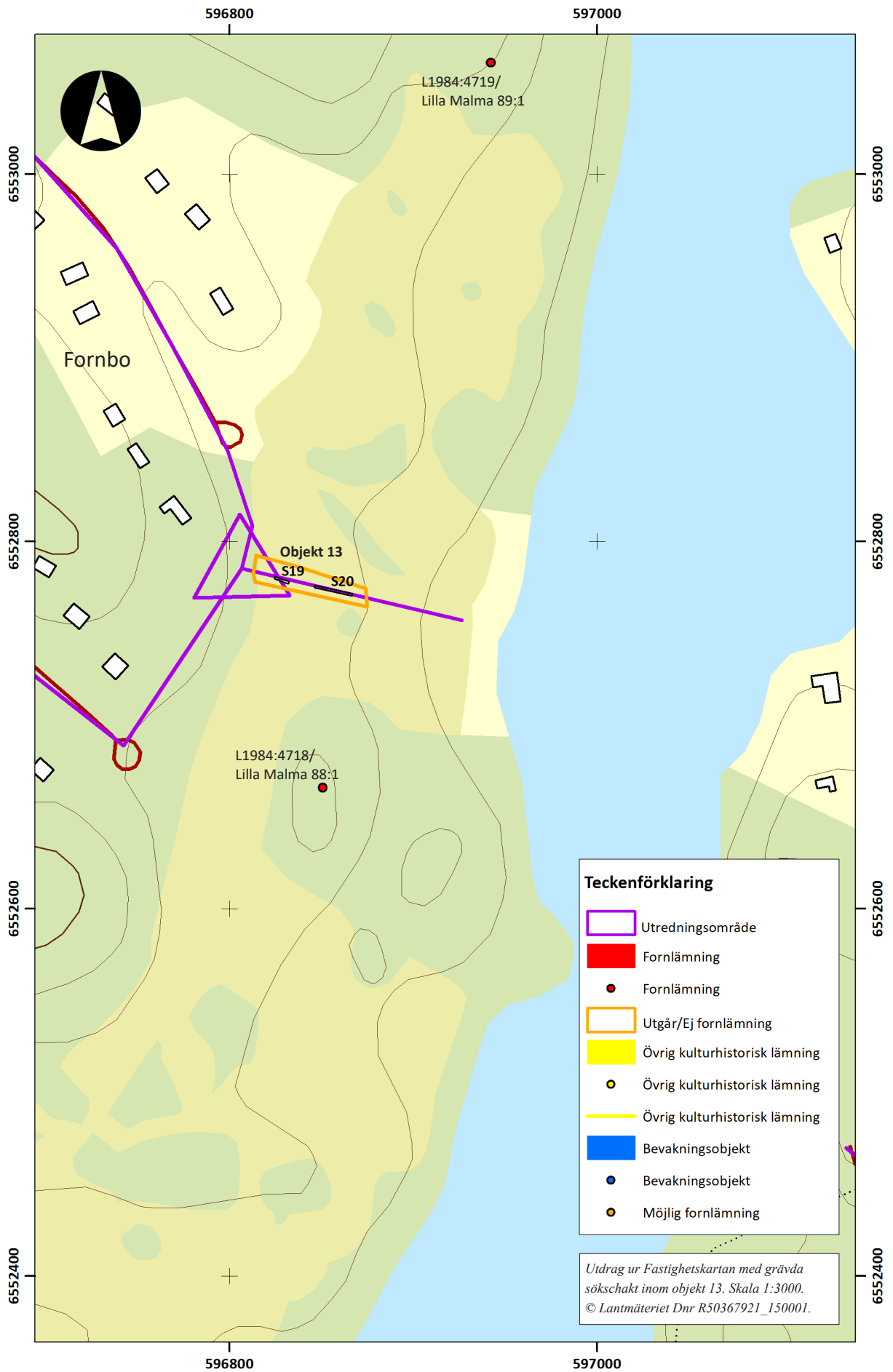

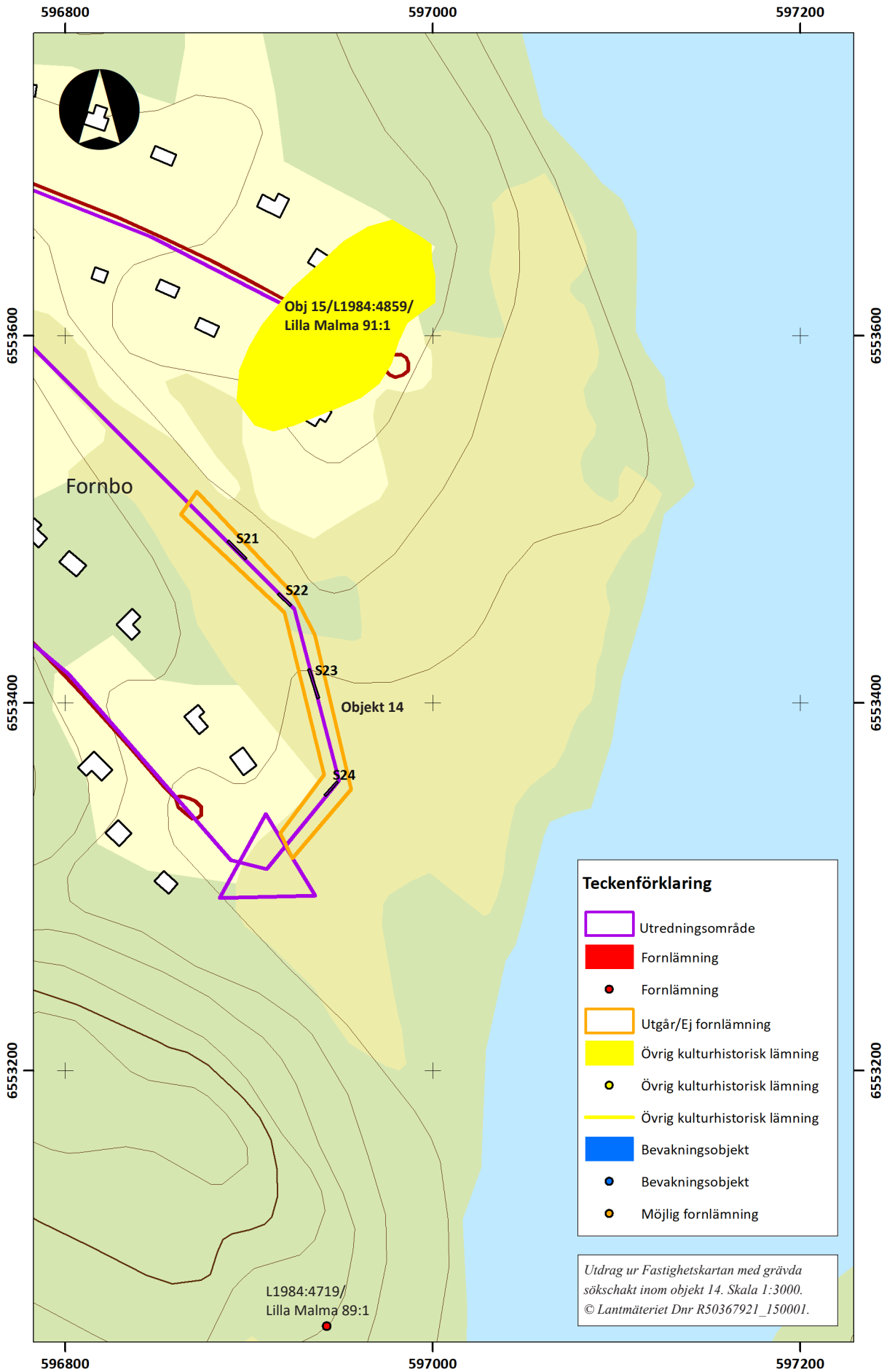

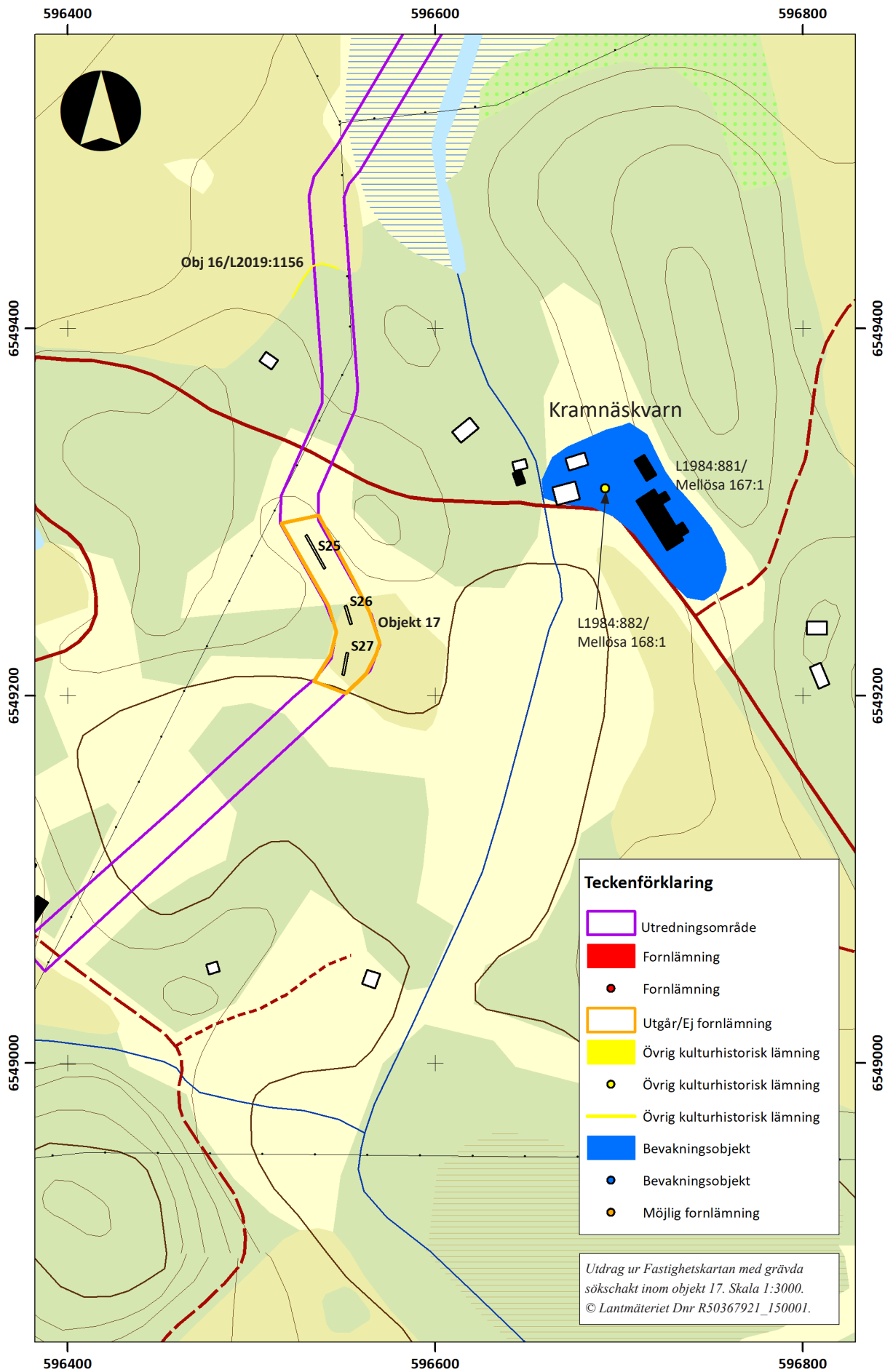

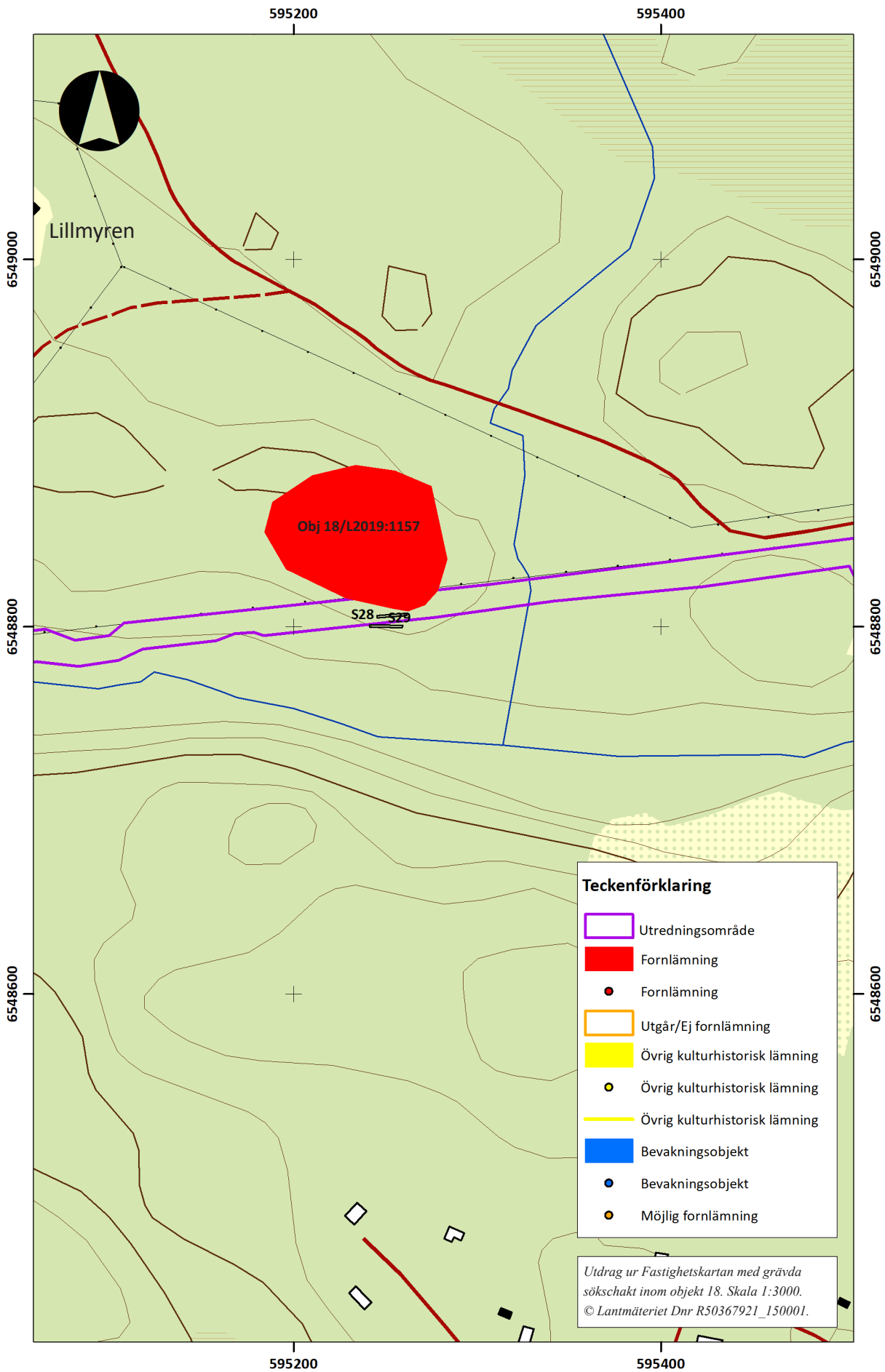

Projekt nr: 1820

meddelande

till. Länsstyrelsen i Södermanlands län

Att: Urban Mattson

611 86 Nyköping

från. Sörmlands Arkeologi AB, Ingeborg Svensson

datum. 2018-11-22

ang.

slutfört arkeologiskt fältarbete, arkeologisk utredning etapp 2, inför utbyggnad av VA nätet inom fastigheterna Grinda 2:9, Malma-Lundby 1:21, Talja 1:8 mfl, Flens kommun, Södermanlands län

Inledning

Sörmlands Vatten & Avfall planerar att bygga ut VA-nätet inom rubricerat område. Arbetet omfattar även byggnation av pumpstationer för spillvatten. Inom de tätbebyggda fritidshusområdena Fornbo och Malmsjöberg planeras ledningarna i huvudsak att förläggas i anslutning till befintliga vägar.

Topografin och den nuvarande fornlämningsbilden antyder att området kan rymma idag okända eller under mark dolda fornlämningar från förhistorisk tid och historisk tid, varför länsstyrelsen i Södermanlands län, med stöd av 2 kapitlet 11 § i Kulturmiljölagen (1988:950), bedömde att en arkeologisk utredning behövde genomföras inför det planerade arbetsföretaget. Det huvudsakliga utredningsområdet var cirka 6 kilometer långt och cirka 20 meter brett.

Den arkeologiska utredningen har genomförts i två etapper. Etapp 1 omfattade kart- och arkivstudier samt en inventering och genomfördes av Sörmlands Arkeologi AB i början av oktober 2018. Resultatet blev att 18 objekt med varierad antikvarisk status påträffades inom och i nära anslutning till utredningsområdet (PM till länsstyrelsen 18-10-11). Av det sammanlagda antalet objekt blev 12 stycken föremål för arkeologisk utredning etapp 2, det vill säga utredningsgrävning. Syftet med etapp 2 var att fastställa de berörda objektens status. I ett fall (objekt 18) var syftet att avgränsa objektet åt söder.

I enlighet med länsstyrelsens beslut (lst dnr 431-5649-2018) har Sörmlands Arkeologi AB utfört en arkeologisk utredning etapp 2 av de i beslutet angivna objekten. Utredningen genomfördes 13 - 15 november år 2018.

Objekten koncentrerade sig till den norra delen av sträckningen förbi Lundby (objekt 1-6 & 8/Lilla Malma 95:1) och fritidshusområdet Fornbo (objekt 9, 13 & 14). Därutöver var ett par objekt belägna söder om sjön Nedingen, vid Kramnäsvarn/Kvarntorp (objekt 17) och söder om Lillmyren (objekt 18).

Genomförande

Inom samtliga objekt grävdes sökschakt med hjälp av grävmaskin. Antalet schakt varierade mellan 1 och 4 inom respektive objekt. Syftet med sökschakten var att spåra ovan mark ej synliga fornlämningar. I anslutning till ett av objekten (objekt 18) grävdes sökschakt för att avgränsa fornlämningen söderut.

Schakten var mellan ca 10 och 25 meter, knappt 1,5 m breda och grävdes till ett djup om cirka 0,25-0,45 meter. Sökschakten rensades för hand och beskrevs i text. Påträffade fynd dokumenterades och återfördes med undantag för ett fynd av en yxa av bergart, vilken tillvaratogs efter samråd med länsstyrelsen (telefonsamtal 2018-11-13).

Samtliga sökschakt och fynd mättes in med RTK/GPS. Fotodokumentation utfördes genomgående under fältarbets gång.

Resultat

Samtliga objekt förutom två (objekt 8/Lilla Malma 95:1 & objekt 18) utgjordes av möjliga fornlämningar i form av boplatzlägen.

Vid sökschaktning påträffades ett enstaka fynd vardera inom objekt 2 respektive objekt 6. Inom **objekt 2** utgjordes fyndet av **en skärva keramik** och inom **objekt 6** av **en tvåreggad yxa** av bergart. Keramikfragmentet var cirka 1,5 cm stort och av allmän förhistorisk karaktär medan yxan generellt kan tillföras neolitikum. Då inga ytterligare fynd och/eller förhistoriska anläggningar påträffades inom objekten har de **bedömts som fyndplatser** och därför fått den antikvariska bedömningen **övrig kulturhistorisk lämning**.

Objekt 8/Lilla Malma 95:1 var sedan tidigare registrerad som **en lägenhetsbebyggelse** (torp) och bedömd som **möjlig fornlämning**. Objektet är utmarkerat på ömse sidor om en befintlig väg. Inga spår efter bebyggelse i form av husgrunder är synliga på platsen. Väster om vägen omfattade utredningsområdet enbart ett dike med dikesslänter, varför inga sökschakt kunde förläggas på den sidan. Öster om vägen grävdes ett schakt (S16) där det fanns ett utrymme mellan dikesslanten och den östra begränsningen för utredningskorridoren. I schaktet framkom inga spår efter förhistoriska eller historiska aktiviteter i form av anläggningar och/eller fyndmaterial. Ingen bebyggelse återfinns heller på platsen i det äldre historiska kartmaterialet från 1600 - 1900-talen (LMS akt C13:48, år 1678, akt C14:158 - 60, år 1685, akt C45-30:1, år 1738, RAK akt J112-66-8, år 1897 - 1901). Då lämningen inte kan bekräftas i fält eller genom kart- och arkivstudier bedöms objektet som **uppgift om lämning och betraktas inte längre som fornlämning**.

Objekt 18, omfattar en lägenhetsbebyggelse i form av två husgrunder med spisrösen, en källargrund, ett par stenmurar och en färdväg (tillfartsväg). Lämningarna utgör spåren efter **ett par soldattorp** (tidigare ett ryttartorp), vilka tillkommit före år 1850 och därför är att betrakta som **fornlämning**.

De välbevarade bebyggelselämningarna är belägna inom den norra delen av fornlämningen, utanför kraftledningsgatan. En rest av en husgrund berörs av utredningskorridoren och ligger i kraftledningsgatan. Husgrunden är till stora delar skadad, troligen i samband med byggnationen av befintlig luftledning. Det som återstår av husgrunden är ett övertorvat spisröse omgivet av en stensamling.

En ny inmätning med större noggrannhet än tidigare genomfördes i samband med etapp 2. I ett av sökschakten framkom enstaka fynd i form av yngre rödgods, fajans, spik etc. Fyndmaterialet bedömdes vara från 1800-talet. Inga konstruktioner eller anläggningar framkom i något av schakten.

Objektet har avgränsats och kan undvikas om VA-ledningen förläggs i linje med eller strax utanför den i söder yttre begränsningen för utredningsområdet. För att **undvika att fornlämningen** kommer till skada föreslås att den **markeras ut i fält** i samband med att byggnationen ska genomföras.

Det preliminära resultatet från den arkeologiska utredningen etapp 2 redovisas sammanfattningsvis i Resultattabell samt i bifogade bilagor (bilaga 1 - 7).

Resultattabell

ObjektNr	Lämningstyp	Schakt	Antikvarisk bedömning	Åtgärdsförslag
1	Boplatsläge	S1	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
2	Fyndplats	S2-S5	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd
3	Boplatsläge	S6-S9	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
4	Boplatsläge	S10-S11	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
5	Boplatsläge	S12	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
6	Fyndplats	S13-S15	Övrig kulturhistorisk lämning	Frivillig åtgärd
8/Lilla Malma 95:1	Lägenhets- bebyggelse	S16	Uppgift om lämning/ Ej fornlämning	Ingen åtgärd
9	Boplatsläge	S17-S18	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
13	Boplatsläge	S19-S20	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
14	Boplatsläge	S21-S24	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
17	Boplatsläge	S25-S27	Ej fornlämning	Ingen åtgärd
18	Lägenhets- bebyggelse	S28-S29	Fornlämning	Markeras ut i fält inför byggnationen

22/11 2018

Ingeborg Svensson
Sörmlands Arkeologi AB

Bilagor:

1 - 7 Utdrag ur den digitala fastighetskartan med objekt och sökschakt utmarkerade. Skala 1:3000.

598800

599000

599200

6555200

6555200

6555000

6555000

6554800

6554800

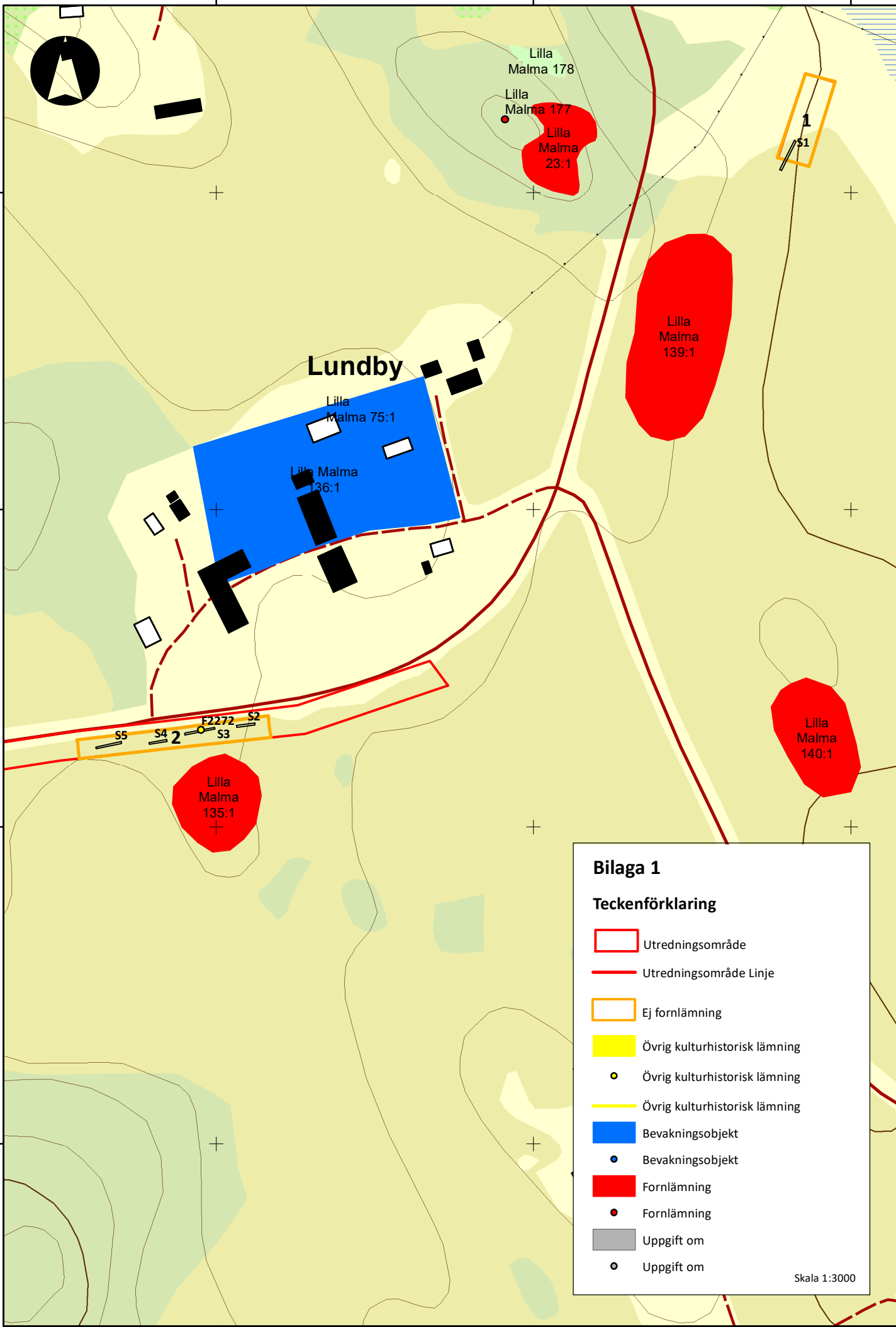
6554600

6554600

598800

599000

599200

Bilaga 1

Teckenförklaring

- Utredningsområde
- Utredningsområde Linje
- Ej fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Bevakningsobjekt
- Bevakningsobjekt
- Fornlämning
- Fornlämning
- Uppgift om
- Uppgift om

Skala 1:3000

598400

598600

598800

6554600

6554600

6554400

6554400

6554200

6554200

6554000

6554000

598400

598600

598800

3

4

5

6

S6

S7

S8

S9

S11

S10

S12

S13

S14

S15

F2309

Karlslund

Bilaga 2

Teckenförklaring

- Utredningsområde
- Utredningsområde Linje
- Ej fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Bevakningsobjekt
- Bevakningsobjekt
- Fornlämning
- Fornlämning
- Uppgift om
- Uppgift om

Skala 1:3000

597400

597600

597800

6553600

6553600

6553400

6553400

6553200

6553200

6553000

6553000

597400

597600

597800

Nedingsgölet

8/Lilla
Malma 95:1

516

Malmsjöberg

Bilaga 3

Teckenförklaring

Utredningsområde

Utredningsområde Linje

Ej fornlämning

Övrig kulturhistorisk lämning

Övrig kulturhistorisk lämning

Övrig kulturhistorisk lämning

Bevakningsobjekt

Bevakningsobjekt

Fornlämning

Fornlämning

Uppgift om

Uppgift om

Skala 1:3000

596400

596600

6553600

6553600

6553400

6553400

6553200

6553200

6553000

6553000

596400

596600

Fornbo

11/Lilla Malma 90:1

S17
S18
9

Bilaga 4

Teckenförklaring

- Utredningsområde
- Utredningsområde Linje
- Ej fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Bevakningsobjekt
- Bevakningsobjekt
- Fornlämning
- Fornlämning
- Uppgift om
- Uppgift om

Skala 1:3000

596800

597000

597200

6553400

6553400

6553200

6553200

6553000

6553000

6552800

6552800

596800

597000

597200

Fornbo

Lilla Malma 89:1

S21

S22

S23

14

S24

S19

13

S20

Bilaga 5

Teckenförklaring

Utredningsområde

Utredningsområde Linje

Ej fornlämning

Övrig kulturhistorisk lämning

Övrig kulturhistorisk lämning

Övrig kulturhistorisk lämning

Bevakningsobjekt

Bevakningsobjekt

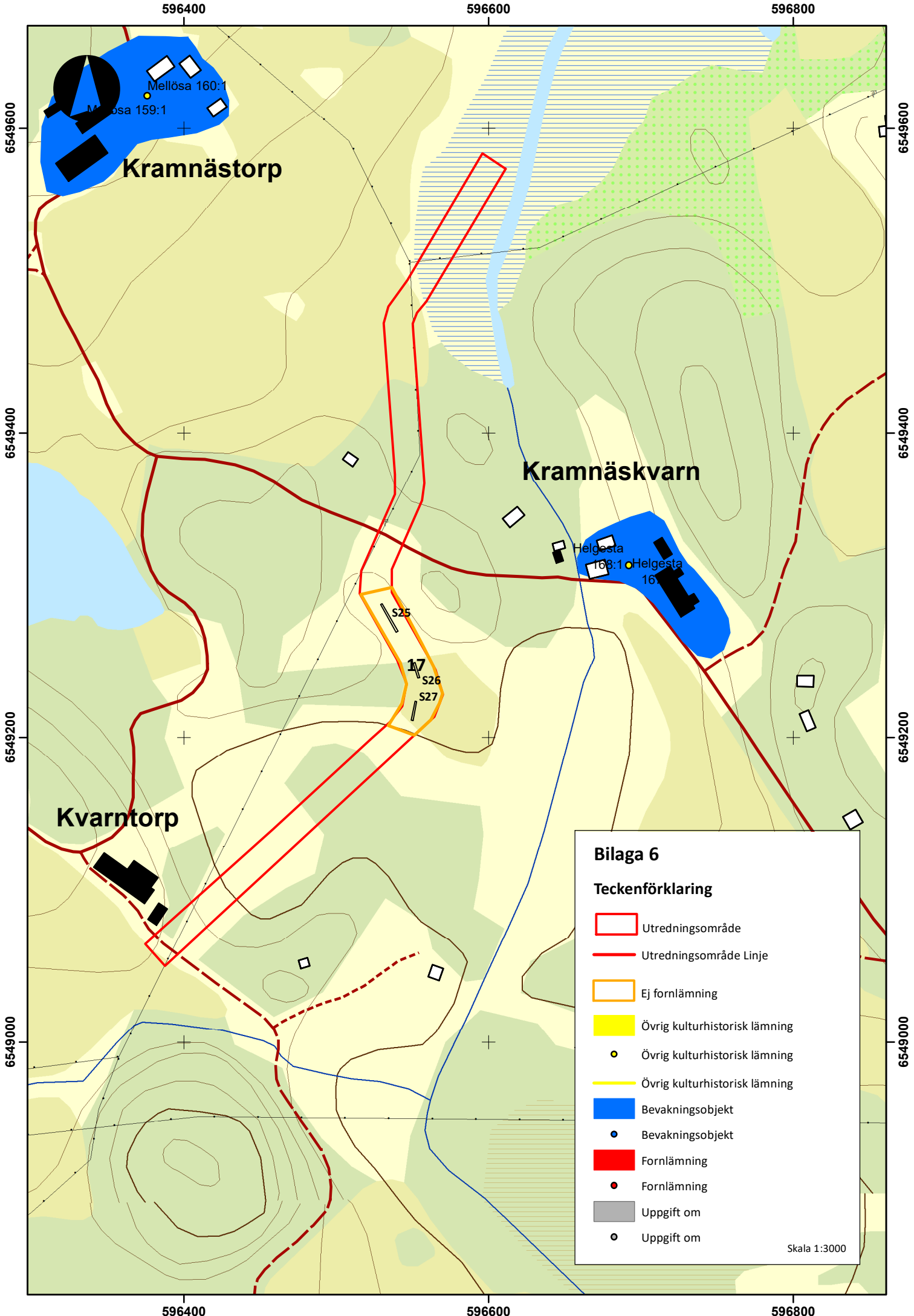
Fornlämning

Fornlämning

Uppgift om

Uppgift om

Skala 1:3000

Bilaga 6

Teckenförklaring

- Utredningsområde
- Utredningsområde Linje
- Ej fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Bevakningsobjekt
- Bevakningsobjekt
- Fornlämning
- Fornlämning
- Uppgift om
- Uppgift om

Skala 1:3000

595200

595400

Rudsjön

Lillmyren

18

S28 S79

6549200

6549200

6549000

6549000

6548800

6548800

6548600

6548600

595200

595400

Bilaga 7

Teckenförklaring

- Utredningsområde
- Utredningsområde Linje
- Ej fornlämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Övrig kulturhistorisk lämning
- Bevakningsobjekt
- Bevakningsobjekt
- Fornlämning
- Fornlämning
- Uppgift om
- Uppgift om

Skala 1:3000